BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.515 - Dijous, 13 de setembre de 1923 — Edició del vespre — Oficines i Imprenta: Escudellers, 10 bis; - Telèfon 84

El cop d'Estat militar

L'exèrcit enderroca el govern de la concentració lliberal

Manifest al país : Disposicions d'En Primo de Rivera

A la Capitania General han facilitat a les dues de la matinada el següent manifest al país:

Españoles:

«Ha llegado para nosotros el momento más temido que esperado (porque hubiéramos querido vivir siempre en la legalidad y que ella rigiera sin interrupción la vida española) de recoger las ansias, de atender el clamoroso requerimiento de cuantos amando la Patria no ven para ella otra salvación que libetarla de los profesionales de la política, de los hombres que por una u otra razón nos ofrecen el cuadro de desdichas e inmoralidades que empezaron el año 98 y amenazan a España con un próximo fin trágico y deshonroso. La tupida red de la política de concupiscencias ha cogido en sus mallas, secuestrándola, hasta la voluntad real. Con frecuencia parecen pedir que gobiernen los que ellos dicen no dejan gobernar, aludiendo a los que han sido su único, aunque de freno, y llevaron a las leyes y costumbres la poca ética sana, el tenue tinte de moral y equidad que aún tienen; pero en la realidad se avienen fáciles y contentos al turno y al reparto y entre ellos mismos designan la sucesión.

Pues bien, ahora vamos a recabar todas las responsabilirades y a gobernar nosotros u hombres civiles que representen nuestra moral y doctrina. Basta ya de rebeldías mansas, que sin poner remedio a nada, dañan tanto y más a la disciplina que esta recia y viril a que nos lanzamos por España y por el Rey.

Este movimiento es de hombres: el que no sienta la masculinidad completamente caracterizada, que espere en un rincón, sin perturbar, los días buenos que para la patria preparamos. Españoles: ¡Viva España y viva el Rey!

No tenemos que justificar nuestro acto, que el pueblo sano demanda e impone. Asesinatos de prelados, exgobernadores, agentes de la autoridad, patronos, capataces y obreros; audaces e impunes atracos; depreciación de moneda; francachela de millones de gastos reservados; sospechosa política arancelaria por la tendencia, y más porque quien la maneja hace alarde de descocada inmoralidad; rastreras intrigas políticas tomando por pretexto la tragedia de Marruecos; incertidumbre ante este gravísimo problema nacional; indisciplina social, que hace el trabajo ineficaz y nulo, precaria y ruinosa la producción agrícola e industrial; impune propaganda comunista; impiedad e incultura; justicia influida por la política; descarada propaganda separatista, pasiones tendenciosas alrededor del problema de las responsabilidades y... por último, seamos justos un solo tanto a favor del gobierno, de cuya savia vive hace nueve meses merced a la inagotable bondad del pueblo español una débil e incompleta persecución al vicio del juego.

No venimos a llorar lstimas y verguenzas, sino a ponerlas pronto y radical remedio, para lo que requerimos el concurso de todos los buenos ciudadanos. Para ello y en virtud de la confianza y mandato que en mi han depositado, se constituirá en Madrid un directorio inspector militar con carácter provisional encargado de mantener el orden público y asegurar el funcionamiento normal de los ministerios y organismos oficiales, requiriendo al país para que en breve plazo nos ofrezca hombres rectos, sabios, laboriosos y probos que puedan constituir ministerio a nuestro amparo, pero en plena dignidad y facultad, para ofrecerlos al Rey por si se digna aceptarlos.

No queremos ser ministros ni sentimos más ambición que la de servir a España. Somos el SOMATEN, de legendaria y honrosa tradición española y como el traemos por lema: «PAZ, PAZ»: pero paz digna fuera y paz fundada en el saludable rigor y en el saludable rigor y en el justo castigo dentro. Ni claudicaciones ni impunidades. Queremos un SOMATEN reserva y hermano del Ejército para todo, incluso para la defensa de la independencia patria si corriera peligro; pero lo queremos más para organizar y encuadrar a los hombres de bien y que su adhesión nos fortalezca. Horas sólo tardará en salir el decreto de organización del GRAN SOMATEN ESPAÑOL.

Nos proponemos evitar derramamiento de sangre y aunque lógicamente no habrá ninguna limpia ,pura y patriótica que se nos ponga en contra, anunciamos que la fe en el ideal y el instinto de conservación de nuestro régimen, nos llevará al mayor rigor contra los que lo combatan.

Queremos vivir en paz con todos los pueblos y merecer de ellos para el español hoy la consideración, mañana la admiración por su cultura y virtudes. Ni somos imperialistas, ni creemos pendiente de un terco empeño en Marruecos el honor del Ejército, que con su conducta valerosa a diario lo vindica. Para esto, y cuando aquél ejército haya cumplido las órdenes recibidas (ajeno en absoluto a este movimiento, que aún siendo tan elevado y noble no debe turbar la augusta misión de los que están al frente del enemigo) buscaremos al problema de Marruecos solución pronta, digna y sensata.

El país no quiere oir hablar de responsabilidades, sino saberlas exigidas pronta y justamente y esto lo encargamos con limitación de plazo, a tribunales de autoridad moral y desapasionados de cuanto ha envenenado hasta ahora la política o la ambición. La responsabilidad colectiva de los partidos políticos la sancionamos con este apartamiento total a que los condenamos aún reconociendo en justicia que algunos de sus hombres dedicaron al noble afán de gobernar sus talentos y sus actividades, pero no supieron o no quisieron nunca purificar y dar dignidad al medio en que han vivido. Nosotros sí, queremos, porque creemos que es nuestro deber, y ante toda denuncia de prevaricación, conecho o inmoralidad debidamente fundamentada, abriremos proceso que castigue implacablemente a los que delinquieron contra la patria corrompiéndola y deshonrándola. Garantizamos la más absoluta reserva para los denunciantes, aunque sean contra los de nuestra propia profesión y casta, aunque sea contra nosotros mismos, que hay acusaciones que honran. El proceso contra don Santiago Alba, queda desde luego abierto, que a este lo denuncia la unánime voz del país y queda también procesado el que siendo jefe del gobierno y habiendo cido de personas solventes e investidas de autoridad las más duras acusaciones contra su depravado y cínico ministro, y aun asintiendo a ellas, ha sucumbido a su influencia y habilidad política sin carácter ni virtud para perseguirlo, ni siquiera para apartarlo del gobierno.

Más detalles no los admite un manifiesto. Nuestra labor será bien pronto onocida y el país y la historia la juzgaran, que nuestra conciencia está bine tranquila de la intención y del propósito.

PARTE DISPOSITIVA

Al declararse en cada región el estado de guerra el Capitán general, o quien haga sus veces, destituirá a todos los gobernadores civiles y encomendará a los gobernadores y comandantes militares sus funciones. Se incautarán de todas las centrales y medios de comunicación y no permitirán, aparte las familiares y comerciales los de ninguna otra autoridad que no sirva al nuevo regimen.

De todas las novedades importantes que vayan ocurriendo darán conocimiento duplicado a los capitanes generales de Madrid y Barcelona, resolviendo por si pronta y enérgicamente las dificultades.

Se ocuparán los sitios más indicados, tales com centros de carácter comunista o revolucionario, estaciones, cárceles, bancos, centrales de luz y depositos de agua y se procederá a la detención de los elementos sospechosos y de mala nota. En todo lo demás se procurará dar la sensación de una vida normal y tranquila.

Mientras el orden no esté asegurado y el régimen naciente triunfante, serán preferente atención de los militares en todos sus grados y clases los servicios de organización, vigilancia y orden público, debiéndose suspender toda instrucción o acto que entorpezca estos fines, sin que ello signifique entregar las tropas a la malicia ni abandonar la misión profesional.

Por encima de toda advertencia están las medidas que el patriotismo, inteligencia y entusiasmo por la causa sugiera a cada uno en momentos que no son de vacilar sinó de jugarse el todo por todo; es decir, la vida por la patria.

* * *

Unas palabras más solamente. No hemos conspirado, hemos recogido a plena luz y ambiente el ansia popular y l ahemos dado alzo de organización, para encauzarla a un fin patriótico exento de ambiciones. Creemos pues que nadie se atreverá con nosotros y por eso hemos omitido el solicitar uno a uno el concurso de nuestrs compañeros y subordinados. En esta santa empresa quedan asociados en primer lugar el pueblo trabajador y honrado en todas sus clases, el Ejército y nuestra gloriosa Marina, ambos aún en sus más modestas categorías que no habíamos de haber consultado previamente sin relajar lazos de disciplina, pero que bien cnocida su fidelidad al mando y su sensibilidad a los anhelos patrióticos, nos aseguran su valioso y eficaz concurso.

Aunque nazcamos de una indisciplina formularia, representamos la verdadera disciplina, la debida a nuestro dogma, y amor patrio, y así la hemos de entender, practicar o exigir, no olvidando que como no nos estimula la ambición, sino por el contrario el espíritu de sacrificio tenemos la máxima autoridad.

Y ahora nuevamente Viva España! y viva el Rei! y recibid todos el cordial saludo de un viejo soldado que os pide disciplina y unión fraternal en nombre de los días que compartió con nosotros la vida militar en paz y en guerra y que pide al pueblo español confianza y orden, en nombre de los desvelos su prosperidad dedicados, especialmente de este en que lo ofrec y l oavntura toda por servirle.

Miguel Primo de Rivera

Capitán general de la cuarta región.

Impressió a Barcelona

En ésser conegut aquest manifest a Barcelona pels diaris del matí i l'estat de guerra pels bans collocats als carrers, la sensació ha estat gran.

Cal reconèixer, però, que ningú no ha expressat sorpresa ni indignació ni ningú ha gosat dir una paraula en defensa del Govern de concentració lliberal que amb la seva conducta política, aranzelària, social i econòmica s'havia guanyat la justificada antipatia de tots els segments de l'opinió catalana.

La impressió general era que, havent arribat la situació del país a un grau que no podia empitjorar, qualsevol canvi constituía una esperança i una millora.

També ha causat molt bona impressió la forma serena i objectiva en que estan redactats el manifest i el ban declarant l'estat de guerra.

Nosaltres vàrem poder celebrar les darreres conferències de la matinada amb els nostres corresponsals de Madrid. Les darreres impressions provaven la inconcebible lleugeresa i inconsciència del Govern, el qual, a l'hora mateixa que el senyor Primo de Rivera publicava el seu ja històric manifest a Barcelona, encara no s'adonava a Madrid de la seva veritable situació.

Al baixador del Passeig de Gràcia. En Portela arriba a Saragossa i retorna a Madrid.

Uns perquè no s'havien assabentat del cop d'Estat i altres per curiositat, foren bastants les persones que acudiren al baixador del passeig de Gràcia per a rebre el ministre de Foment, senyor Portela.

Tot seguit es remorejà que el senyor Portela s'havia quedat a Saragossa i que havia estat detingut.

El tren portava prop d'una hora de retard: no ha arribat, doncs, fins a les deu. Preguntats alguns dels viatgers sobre el què havia succeit al senyor Portela, manifesten que havia baixat del tren a Saragossa, i en un cotxe anà a la central de telègrafs intentant telegrafiar però sense aconseguir-ho.

Aleshores decidí tornar a Madrid, i, a l'efecte, fou desenganxat del tren el «break» d'obres públiques i enganxat a l'exprés que havia arribat de Barcelona.

Per causa d'aquestes maniobres el tren anà endarrerit.

A Saragossa la guarnició secunda el moviment

Afegiren els viatgers arribats en l'exprés que a Saragossa els militars s'havien ensenyorit militarment de la ciutat, ocupant els edificis públics i els serveis de comunicacions.

A la Capitania general

Cap a les deu començaren d'arribar a la Capitania general comissions i personalitats per tal d'oferir-se al senyor Primo de Rivera.

El capità general, vestit de paisà, les anà rebent totes rápidament.

Prop de les onze arribà l'alcalde senyor marquès d'Alella, entrant tot seguit al despatx del capità general, estant-s'hi un moment.

En sortir manifestà als periodistes que havien parlat de la inauguració de l'Exposició del Moble, la qual es faria a la tarda amb assistència de totes les autoritats, entre elles el senyor Primo de Rivera.

L'alcalde digué declararà oberta l'Exposició amb unes poques paraules. Afegí el senyor marquès d'Alella que aquesta curta cerimònia s'hauria fet igualment amb la vinguda del senyor Portela, i acabà dient que els barcelonins quedarien sorpresos de la magnificència de l'Exposició.

Entraren després al despatx del capità general el president i el vicepresident del Foment del Treball, senyors Sert i Cussó, els quals manifestaren al senyor Primo de Rivera que amb el programa contingut en el manifest els tenía al seu costat.

Sortí un moment del despatx el senyor Primo de Rivera i aleshores l'ajudant, tinent coronel senyor Rivera, li féu present el desig dels periodistes de parlar amb el capità general.

El capità general contestà que cap a les primeres hores de la tarda segurament tindria noticies per comunicar-los, però, com sigui que se li féu present que els corresponsals tenien les conferències de la una a les dues de la tarda, aleshores el senyor Primo de Rivera els donà l'hora de la una, manifestant que no hi havia novetats per comunicar.

A la Capitania s'assegurava que fins aleshores no s'havia practicat cap detenció.

La iniciativa ha partit de Barcelona

Els periodistes parlaren amb un militar preguntant-li com funcionava el govern dels militars. Contestà que el Directori no estava constituit encara i que el cop d'Estat havia nascut a Barcelona i aquí és on hi havia la direcció assumida pel senyor Primo de Rivera. Afegí que de moment semblà que la guarnició de Madrid dubtava, però, a mesura que s'anà visitant els caps, es posaren al costat de Barcelona i al matí es feren càrrec del govern de la ciutat. Acabà dient l'esmentat militar que aquestes coses s'havien de fer a Barcelona perquè a Madrid no coneixen les realitats que es plantegen a la nostra ciutat.

L'estat de guerra

Cap a les set del matí comença d'ésser fixat per la ciutat el ban

del capità general declarant l'estat de guerra. El ban diu així:

«Don Miguel Primo de Rivera y Orbaneja, marqués de Estella, capitán general de la cuarta región

Ordeno y mando:

Queda declarado el estado de guerra en el territorio de esta región militar y confiado el mando civil de las provincias de Barcelona, Lérida, Gerona y Tarragona a los respectivos gobernadores militares, los que dictarán las órdenes precisas para el mantenimiento del orden público y la seguridad del régimen proclamado por un manifiesto del 12 de septiembre dirigido «Al País y al Ejército».

En los Gobiernos y Comandancias militares se ejercerá la previa censura de la prensa y de toda clase de escritos impresos.

Las Diputaciones, Ayuntamientos y demás corporaciones civiles continuarán su normal funcionamiento, pero las autoridades militares dictarán respecto de ellas las medidas que aconsejen las circuntancias.

Espero que todo buen ciudadano cooperará con su prudencia y sensatez a la consolidación de un régimen que era anhelado unànimemente, aunque por el momento se originen molestias y se suspendan algunos derechos.

De la conducta de todos depende la pronta vuelta a la normalidad.

Este bando surtirá los efectos a partir de su publicación.

Barcelona 13 de septiembre de 1923. —Miguel Primo de Rivera.»

Visites al capità general

Han anat a visitar el capità general els senyors Foronda, Luengo, Valero Mesa, Pau Miracle, E. Vidal i Ribas, Josep Gatell, Joaquim Aguilera, Ròmul Bosch i Catarineu, Carles C. Sarrias, J. Bonet, C. Bonet, A. de Rosich, M. Moros, Josep Vidal Losada, Josep M. Trias de Bes, Antoni Escubós, Jaume Martorell, Joan de Dalmau, Linus Monge, Joan Salat, Antoni García, Josep Garí Gimeno, Joan Massó Rovira, Felip Graupera, Rafel Robert, Adrià i Carles de Reus, Carles d'Espanya, marquesos de Barberà i de la Manresana, Carles Sanllehy i altres.

Parla el general Losada

Aquest migdia, al Govern civil, el governador militar general Losada ha rebut els periodistes manifestant-los que a les quatre de la matinada s'havia presentat al Govern civil amb el seu ajudant per a fer-se càrrec del comandament de la província.

Afegí que al cap d'una estona li telefonà el senyor de Vera, president de l'Audiència i governador interí, demanant-li si li podia portar el cotxe. El general Losada hi ha accedit i el senyor de Vera s'ha presentat al Govern civil, i en notificar-li el general que es feia càrrec del comandament, contestà que havia de protestar d'aquest acte.

El senyor de Vera demanà per tres vegades al general Losada que abandonés el Govern civil i el general contestà que no hi accedia. Aleshores el senyor de Vera demanà al general Losada que li atorgués una acta constant com es feia càrrec del comandament.

Afegí que les tropes s'havien limitat a ocupar els telèfons i els telègrafs. Per cert que el govern destituit va interrompre a la matinada les comunicacions, però en fer-se càrrec els militars del govern de Madrid les havien restablertes, inclòs les conferències.

Digué el general Losada que es tenien noves de Madrid i Saragossa dient que aquestes regions militars, amb els capitans generals al front, s'havien adherit amb entusiasme al moviment de Barcelona.

També manifestà que tant els caps de la policia com de la guàrdia civil continuaven a llurs llocs.

Els periodistes preguntaren al general Losada si podia confirmar la detenció de l'Alba en passar la frontera, contestant:

—No ho sé, però me n'alegraria molt. Si ha intentat fugir és senyal que és culpable.

El general Losada tenia l'aire molt satisfet i decidit, i es despedí molt amablement dels periodistes.

En Primo de Rivera a descansar

A les onze del matí, després de rebre les visites esmentades, el senyor Primo de Rivera ha abandonat el seu despatx dirigint-se a descansar unes hores.

Així, doncs, a la una de la tarda no ha rebut els periodistes, fent-ho en el seu lloc el general Soler, el qual ha dit que no tenia cap noticia per comunicar. Ha afegit que a les tres tornaria a la Capitania general el senyor Primo de Rivera, i que després es dirigiria a la inauguració de l'Exposició.

L'actitud del general Primo de Rivera

A les quatre de la matinada ha estat redactada la següent ordre del dia que ha circulat a les sis:

Capitania General de la Cuarta Región. — Como un solo hombre y con una verdadera disciplina (ésta sí que es disciplina!) la del amor a la Patria, la que bucea en la conciencia hasta encontrar el verdadero deber para sacrificárselo todo; vida, aureola, paz familiar... habeis respondido a la órden que os dí cuando estuve cierto de que como pueblo y como ejército sentiais el ansia de socorrer a la madre España... Dios y la Patria os lo pagaran...

No admito ni por un momento la hipótesis de que el que fué Gobierno (pues ya no lo es para nosotros) pretenda lanzar en defensa de sus puestos, aunque quiera cohonestarlo con la defensa de la dignidad del poder público (la dignidad, para ejercerla!) fuerzas de otras regiones contra nosotros: ni ellas vendrian, ni si vinieran tendrian la moral que nosotros tenemos para recibirlas.

No hay pues más que esperar y resistir hasta ver logrado el bien que ansiamos y caiga sobre el Gobierno la responsabilidad de lo que traiga su tenacidad por defender lo indefendible.

Por mi parte prefiero legar a mis hijos la guerrera agujereada por las balas como Don Diego de León, que una librea signo de servilismo a los que aniquilaron a mi Patria.

He de hacer por lo menos una salvedad. El ex-ministro de la Guerra, Teniente General Don Luis Aizpuru, soldado sin miedo y sin tacha en su honor, entiende que en el puesto que ocupa su deber es el que está cumpliendo. Tengamos para este digno error hasta en nuestros juicios la consideración merecida.

Os saluda orgulloso y satisfecho vuestro General, Miguel Primo de Rivera.»

Manifestacions del capità general

Prop de les tres de la tarda el senyor Primo de Rivera ha rebut un moment els periodistes, un d'ells li preguntà si sabia que el Govern del marquès d'Alhucemas continuava al seu lloc, puix un corresponsal de Madrid ho havia manifestat així. El capità general ha respost que ignorava això però que havia rebut un telegrama signat pel capità general de Madrid, senyor Muñoz Cobos i els generals Cavalcanti, Saro, Deban i Berenguer (F.) que diu:

«Inspirados en el màs puro y recto patriotismo, acuerdan adherirse a la guarnición de Barcelona y permanecer en esta misma actitud en espera de la llegada del Rey que resolverà.»

I tot seguit s'ha anat a vestir per assistir a la inauguració de l'Exposició del Moble.

El programa del moviment

El general Primo de Rivera féu, la matinada de dijous, la manifestació següent als periodistes que el visitaren:

«Adhuc amb el temor de pecar de prolixos hem donat al nostre manifest una extensió que ens eximeix d'ampliacions: però han de saber que els nostres primers propòsits són dissoldre les Cambres sotmetent-les a un règim d'economia intern que estalvii un parell de milions; deixar cessants una infinitat d'empleats suposats, que figuren solament en les nòmines i mai s'han acostat per les oficines, i altres mesures d'orientació i exemplaritat semblants.

¿.....?

Ni ha calgut imitar el «Facio» ni la gran figura de Mussolini encara que les seves actuacions han estat ensenyança de profit per a tots. Però a Espanya tenim el Sometent i hem tingut Prim, admirable figura militar i política.

¿.....?

En dissoldre les Corts recollirem tot l'actuat sobre responsabilitats, i sense més indagacions, que tot deu estar ja investigat, a aquestes hores, ho sotmetrem a sentència ràpida de magistrats prestigiosos, que no hagin intervingut en la lluita política i de passions que fa témer ja fins de la rectitud i imparcialitat dels jutges. Esperem que aviat quedarà satisfeta l'ànsia de justicia, no de persecució, de l'opinó pública.

¿.....?

De l'Africa no els diré ni una sola paraula, ni permetrem que se n'escrigui res ni quasi se'n parli. Problema al qual han de cercar resolució les armes i la diplomàcia unides, no guanya res si es lliurat al públic. Però poden estar segurs que de mercès i afalacs per a l'enemic no en consentirem, perquè tal sistema, que es ve practicant, és el més car, el més retardatari, el més ineficaç i el més indigne; encara que potser hagi estat el més profitós per als qui l'han implantat o almenys desenrotllat en gran escala, perquè abans només s'hi dedicaven un parell de milions a l'any i àdhuc menys; però en els dos últims, les despeses sense justificar passen de 21 milions i ja poden veure el que s'ha progressat en el camí de la pau.

¿.....?

Quina barbaritat! Propòsits de fusellar no en portem, però que si els tribunals sentencien a aquesta pena, s'executarà, no ho dubtin, i que si algú es rebella contra el nostre règim, ho pagarà aviat i car, és natural conseqüència de l'amor que a aquest règim tenim, els qual ens farà defensar-lo per tots els mitjans.

¿.....?

Farem una nova divisió administrativa, governativa, judicial i fins possiblement militar, d'Espanya, treball que encomanarem a homes doctes en geografia, història i administració i art militar, tendint a crear la regió forta i amb mitjans propis, estalviant oficines i personal, i delegant l'Estat importatnts serveis que descarregaran l'administració central; però sense que els llaços patris es malmetin ni tan sols es discuteixin. Bandera una per a tot Espanya: l'espanyola, i quant a idiomes regionals no els perseguirem perque tenen tradició, amor i bellesa: però incrementarem el coneixement i ús de la llengua castellana en bé dels nascuts a totes les regions, que sense aquest instrument veurien molt reduits llurs horitzons d'activitat i ningú no podrà oposar-se a això sinó a títol de malvolença a Espanya que no es pot consentir sinó amb la debilitat i falta de dignitat amb que s'ha vingut exercint el poder públic, que transigia amb tot el que representava idealisme a canvi de no deixar anar la presa d'allò que li interessava grollerament.

Catalunya no haurà de sentir res del nostre advenimient al poder. Ara, el morbós sentiment català d'hostilitat a Espanya que tan abandonat i criminalment han deixat desenrotllar a l'escola i a la trona i a la càtedra els abominables polítics de l'antic règim, aquest sentiment procurarem desterrar-lo pel mateix mitjà que s'ha creat, és a dir, per la predicació, i quan llurs manifestacions siguin mal intencionades o rebels allavors les ofegarem també per la força. Encara som tots, catalans i castellans, a temps de salvar el concepte i l'amor d'espanyolisme, premisa de convivència eficaç i cordial i per la meva part he pres tal amor a Catalunya, que el que més desitjo és servir-la i tenir reciprocitat de sentiments i espero que ho aconseguiré totalment.

¿...?

Ni una paraula més per avui, que demà els podré dir moltes coses. Que la premsa, aquest noble i desinteressat instrument d'opinió, a Espanya més sentimental i emotiva que en cap lloc, ajudi la tasca d'uns homes que ho tenien tot i ho comprometeren tot per servir llur país. Bona nit, vinguin aquestes mans i a somiar en la grandesa d'Espanya.»

Conferència de Madrid

L'ACTITUD DEL GOVERN

Madrid, 13, 2 tarda.

El Consell de Ministres, reunit aquest matí, com a conseqüència dels esdeveniments militars de Barcelona, s'ha interromput a dos quarts de sis, facilitant el senyor Armiñàn la següent nota, adreçada

«Als espanyols:

»El capità general de Catalunya, la nit passada, ha declarat, ell sol, l'estat de guerra en aquella regió; s'ha incautat de les comunicacions i s'ha dirigit als d'altres regions, invitant-los a secundar la seva actitud per a explicar la qual ha dona un manifest al país, anunciant que l'Exèrcit demana al Rei, per a salvar la pàtria, la separació dels actuals ministres i dels polítics de la governació de l'Estat.

Les forces militars d'alguna d'aquelles regions sembla que es disposaven a seguir el mateix camí de rebeldia.

El Govern, reunit en Consell permanent compleix el seu deure de mantenir-se en son lloc, i només l'abandonarà daavnt la força, si els promotors de la sedició es decidissin a arrostrar totes les conseqüències de llur actitud.

M. el Rei arribarà avui a Madrid.»

ASPECTE NORMAL

L'aspecte de la població és absolutament normal.

Telèfons hi ha alguna concurrència, però no tanta com en altres crisis.

Les Perovetes MERCK, són el dentífric modern, són el dentífric ideal. Tot llur poder el desenrotlla l'oxigen; cap malaltia de la boca el resisteix. Llur poder desinfectant no té igual; demés, formoseja la dentadura, deixant una boca fresca i unes dents blanquíssimes.

Les Perovetes MERCK, es venen a totes les perfumeries, farmàcies i drogueries, al preu de Ptes. 3 els flascons de 50, i Ptes. 5 els flascons de 100.

El conflicte teatral

Continua el tancament de teatres en igual forma que els dies anteriors, inclòs al Bosc, on la temprada d'òpera que s'estava donant amb tant d'èxit, potser es doni ja per acabada.

Solament funciona el Circ Eqüestre del Novetats, on ja va amenitzar l'espectacle una orquestra formada per músics no associats.

Avui torna a obrir-se el teatre Eldorado, interpretant «El niño de oro» la companyia de sarsuela.

Es va reunir al teatre de Novetats alguns individus de la Junta Directiva de l'Associació d'empresaris que foren el Comitè executiu designat per l'esmentada entitat per a fer les gestions oportunes a fi que tingu. solució el conflicte plantejat en els teatres de Barcelona.

Es a dir que el conflicte queda circumscrit al plet entre els empresaris i el Sindicat Musical de Catalunya, ja que segons referències aquells han arribat, almenys particularment, a un arranjament amb els choristes dels respectius teatres, de la mateixa manera que abans es pasaren d'acord amb el Sindicat d'Actors.

En l'esmentada reunió d'empresaris es va tractar de les condicions en que els músics volen treballar, convenint-se en reduir els punts de vista de les empreses, que, com és sabut, proposaven, entre altres coses, una rebaixa del 25 per 100 en els havers actuals d'aquells.

Comunicada l'anterior proposta al Sindicat Musical de Catalunya, fou rebutjada en absolut per la dita entitat, que manté integres les seves peticions.

Després de la reunió, estigueren al Govern civil tres empresaris, en representació de l'Associació, i s'entrevistaren amb el delegat del ministeri del Treball, al qual comunicaren que el que proposen per a solucionar el conflicte amb els músics es redueix al següent:

Primer. Supressió de l'exigència vigent de què el Sindicat Musical fixi la plantilla de músics de cada teatre.

Segon. Que les dues hores que per sopar tenen els músics entre les funcions de tarda i nit es redueixin a hora i mitja els dies festius.

Tercer. Que en lloc dels tant per cent exagerats que cobren com augment de sou quan les funcions acaben després de l'hora marcada, aquest augment sigui de dues pessetes per plaça per cada deu minuts que es prolongui la funció.

Segons es diu, com a conseqüència del viatge que va fer a Madrid una comissió de l'Associació d'Empresaris, ha rebut ordre la delegació a Barcelona de la Societat d'Autors, de retirar el repertori als empresaris no associats.

L'acord de la Societat d'Autors obligarà seguramente a ingressar a l'Associació d'Empresaris als pocs que no són associats, i entre els quals figurava, segons sembla, el del teatre Goya.

L'Exposició del Moble

EL FESTIVAL DE LA PREMSA

Pel festival que tindrà lloc el pròxim diumenge, dia 16 a la tarda a l'Exposició del Moble, podem manifestar que es compta amb el concurs de la Banda Municipal dirigida pel mestre Lamote de Grignon, la qual interpretarà un escollit programa de les més modernes produccions musicals.

La casa de pirotècnica «Estapé Hermanos» d'aquesta ciutat, s'ha encarregat de la construcció d'un espléndid castell de focs artificials. S'exhibiran noves combinacions així com una apoteosi de la «jota».

Un nombre de veritable novetat el constituirà una audició mitjançant de la telefonia sense fils, de concert que s'executi en llunyanes terres.

La renomenada casa Esta Morata, concessionària dels aparells telefònics en aquesta ciutat, ha donat tota mena de facilitats perquè l'esmentada audició, sigui escoltada en el recinte que la dita casa té en l'Exposició. Al seu degut temps es donarà a conèixer el lloc del concert, executants i programes.

El «Concurs de sardanistes» promet resultar un veritable èxit, puix són moltes les «colles» que s'han inscrit per a la mateixa. Donada la data del festival s'han hagut de vèncer seriosos obstacles per a poder contractar una cobla d'importància. Es compta amb la «Principal de Terrassa», aplaudida en diferents ocasions. A llurs components se'ls ha remès ja la sardana inèdita, «Busqueta rusinyolenca», que el seu autor el músic militar N'Antoni Juncà ha escrit per al festival, dedicant-la a l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona. L'Orfeó de Sans executarà desinteressadament les seves millors composicions.

Les que resultin premiades se'ls remetrà a l'entrada, un número, que els donarà dret al sorteig de sis abonaments gratuits per als dies que romani oberta l'Exposició. Les sis persones que reultin premiades se'ls remetrà acte seguit llurs respectius abonaments.

Altres números figuraran en el programa i malgrat això l'entrada serà la ordinària d'una pesseta, podent els assistents al festival utilitzar la nova línia del tramvia que sortint de Drassanes deixarà a la mateixa Exposició del Moble.

Donat l'interès que ha despertat en el públic aquest festival és d'esperar que es vegi afavorit per una brosíssima concurrència.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

Gravetat de la situació política

Precipitadament es reuneix el Consell de Ministres

ABD-EL KRIM

Melilla. — Es diu que Abd-El-Krim està malalt a la cabila de Tensaman.

Es diu que els rebels li donaren una beguda que li ha causat la malaltia.

També es diu que ja no compta amb harca, perquè aquesta s'ha retirat a l'interior.

Com que aquests rumors han estat distintes vegades propalats, ningú creu en llur veracitat.

Es troba en aquests territoris un periodista francès que recorre tota la nostra zona de protectorat.

DETENCIONS A ORENSE

Madrid, 12' 6'15 tarda.

Orense. — S'havia dit que el director de la Sucursal del Banc d'Espanya havia rebut un anònim, avisant-lo que es projectava l'assalt de l'establiment.

Deu ésser cert, puix s'han adoptat moltes precaucions per la plicia i la guàrdia civil, en el carrer on aquesta està installada, i en altres on hi ha cases bancàries.

En virtut de l'extremda vgilància, avui han estat detinguts Manuel Santos i Antoni Romero, dos joves sense documentació, als quals es trobà bastant de diner, la procedència del qual no pogueren acreditar.

Han ingressat a la presó, a disposició del governador, que concedeix importància a la captura.

Es tal la reserva que es guarda al voltant d'aquestes detencions, que no s'ha pogut saber si els detinguts tenen alguna relació amb els pistolers que assaltaren la Sucursal del Banc a Gijón.

VAGA SOLUCIONADA

Bilbao. — Després de tres dies de discussió, s'ha aconseguit solucionar el conflicte dels Alts Forns de la Fàbrica de Sestao.

Estaven en vaga més de 100 obrers, havent de fer la bugada del ferro l'enginyer i l'alt personal de la fàbrica.

EVASIO FRUSTRADA

Burgos. — En la nit darreera foren sorpresos a la presó dos reclosos que tractaven d'evadir-se.

El director de la presó, tenint en compte els antecedents dels esmentats presos, ordenà una especial vigilància i precisament, anit passada, l'oficial de servei sentí una conversa que sostenien, concretant el pla per a matar-lo, a la matinada, en fer la requisa de celles.

Comunicà al director el que acabava de sentir, i el cap i altres funcionaris obriren la cella improvisadament i es trobaren amb que els presos estaven foradant un embà per a passar a una altra cella que era buida.

Com que el director i els funcionaris penetraren pistola en mà, els presos, sense resistència de cap mena es donaren i confessaren que es proposaven, una vegada mort l'oficial de servei, apoderar-se de les claus, robar la caixa de l'Administració i fugir pel pati de la presó.

A LA FABRICA DE TABACS DE LO GROÑO

Logroño. — A la fàbrica de tabacs esdevingué ahir una explosió de una canonada de conducció de vapor, produint greus cremades a Antoni Jetafe i Francesc Ugarte.

Les cigarreres han abandonat el treball, però segueixen les operacions de càrrega i descàrrega.

DISPOSICIO DE GUERRA

Madrid, 12, 8'30 nit

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica avui una Reial ordre disposant que el personal del Material d'Artilleria quedi classificat de conformitat a les actuals categories i sous en les assimilacions que per als diversos empleus de l'exèrcit a continuació s'expressen:

Personal pericial.

Mestres de fàbrica, principal, amb sou de 7.500 pessetes, assimilat a capità; de primera classe, amb 6.500; de segona classe, amb 5.000 assimilats a tinent, i de tercera classe, amb 4.000.

Mestres de taller, principal, 6.500 pessetes, assimilats a capità; de primera classe, amb 5.000 assimilats a tinent; de segona classe, amb 4.500; de tercera classe, amb 3.500, assimilats a alferes, i obrers aventatjats de primera, amb 3.000 a extingir, assimilats a sots-oficial.

Personal no pericial.

Auxiliar major d'oficines, amb 6.000 pessetes, assimilat a capità; idem principal, amb 4.500, assimilat a tinent; idem d'oficines de primera classe, amb 4.000 pessetes; de segona, amb 3.000 assimilat a alferes; idem de tercera, amb 2.500, i auxiliars de magatzems amb les mateixes categories, sous i habilitacions que els d'Oficines.

També es disposa que segons voluntat de S. M. tenint en compte l'anterior classificació, quedi modificat el reglament del personal del Material d'Artilleria, aprovat per la Reial ordre circular de 28 de març de 1878 en la següent forma:

El personal quedarà assimilat als empleus resultants de l'anterior classificació, havent de limitar-se les esmentades assimilacions al reconeixement dels drets i aventatges d'ordre econòmic concedits i que es concedeixin als indicats empleats de l'exèrcit, recompenses en pau i en guerra de conformitat a llurs respectius reglaments i disposicions complementàries, retirs i «pases» a situació de supernumerari i altres aventatges que en l'actualitat tinguin concedides havent de continuar prestant llurs serveis en les dependències d'artilleria a les immediates ordres dels caps i oficials de l'arma en la mateixa forma que en l'actualitat.

Tot aquest personal tindrà dret a la pensió de la Germandat militar per a la seva família en cas de mort i conforme a l'article segon del Capítol VIII de l'esmentat Reglament que com a polítics-militars els correspon.

El gaudir la pensió a què es refereix l'article anterior, s'haurà de reconèixer al personal que encara no ho té reconegut, des de la data de l'aprovació de l'oportú projecte de llei.

EL FLUID ELECTRIC

Madrid, 12, 9'15 nit

La part dispositiva de la Reial ordre sobre fluid elèctric de què ha parlat aquest matí el ministre del Treball, diu així:

«Primer. — Que sigui d'aplicació la precitada Reial ordre de 3 de juliol a tots aquells casos que les companyies procedissin a substituir el tant alçat pel comptador, obligant als abonats a subscriure el nou contracte. Per tant, queda restablert en tot el seu vigor el tant alçat, deixant-se sense efecte aquesta segona fórmula de contractació.

Segon. — Que en el cas que, per negativa dels abonats a subscriure el nou contracte, o a base de comptador, inàguessin estat privats del fluid, se'ls restableixi sense pèrdua de temps i sense cap despesa.

I tercer. — Que per tal de donar a aquesta disposició caràcter general, es publiqui a la «Gaceta» de Madrid i al «Boletín Oficial del Ministerio».

SIGNATURA DEL REI

El Rei ha signat els següents Decrets:

De Marina. — Ascendint a comandant al capità de fragata don Joan Nepomuceno Domínguez, que actualment comanda el canoner «Lauria».

D'Instrucció pública.—Jubilant per edat a don Carles Gómez, catedràtic d'Universitat excedent.

FUNERALS

Demà, dijous, assistirà el ministre de la Guerra als funerals que se celebraran a les onze del matí, a l'església del Bonsuccés, en sufragi del sots-oficial d'enginyers senyor Ordax, mort en els esdeveniments de Màlaga.

També assistiran als funerals comissions de totes les seccions del ministeri.

ARRIBADA

En l'exprés d'Andalusia han arribat aquest matí els tinents coronels senyors Guedea, Benedito i Barbero, pertanyents al cos d'Estat Major.

El primer ve a declarar davant la Comissió parlamentària de responsabilitats.

Els dos últims tornen de la missió que els fou encarregada prop l'Alt Comissari, en remetre-li el pla detallat de l'Estat Major Central, aprovat pel Consell de ministres, i donar-li instruccions del Govern per al seu exacte compliment.

Els tinents coronels Benedito i Barberó han estat aquest mateix matí a l'Estat Major Central, donant compte al seu cap del fi i resultat de llur missió.

SORTIDA DEL SENYOR PORTELA

Madrid, 12, 10'30 nit

Amb l'exprés de Barcelona ha marxat el ministre de Foment per a assistir, en representació del Govern, a la inauguració de l'Exposició del Moble.

A l'estació han acudit a donar comiat al senyor Portela el ministre de la Governació, el sots-secretari de la presidència, alts caps del ministeri, i nombrosos amics.

A l'estació el senyor Portela ha celebrat una àmplia conferència amb el ministre de la Governació.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

L'Alt Comissari, de Tetuan estant, comunica ço que segueix:

Zona Occidental: Sense novetat.

Zona Oriental: Durant la darrera nit fou hostilitzada la posició de Taluara, amb granades de mà, resultant ferit el legionari Josep Zorrilla, perdent la mà dreta. L'enemic fou rebutjat, sense altra novetat per la nostra part.

Del campament de Quebdani fou ahir evacuació al Hatzeret de la Restinga, el soldat del Parc Mòbil, Jesús Vaquero, amb simptomes de malaltia sospitosa.

DE GRACIA I JUSTICIA

El sots-secretari de Gràcia i Justicia, senyor Testor, parlant amb els periodistes ha manifestat que havia conferenciat extensament amb el director general de Presons, senyor Izquierdo, que continua a Oviedo.

L'esmentat senyor, així que arribi a la dita capital, manà incoar l'oportú expedient i girar una detallada visita d'inspecció a la Presó, i ordena a l'inspector general, senyor Mestres, que es trasllades immediatament a la presó de la qual aquest ja s'havia fet càrrec. Demés, nomenà personal del cos de Presons dels establiments propers, per tal que com més aviat millor puguin prestar servei.

L'estat de la Presó és lamentable, puix no té les necessàries condicions de seguretat, fent-se precisa una reforma, així com també el dotar de major nombre de personal aquell establiment carcerari.

Ha acabat dient el senyor Testor que no es pot assegurar que hi hagi hagut per part dels funcionaris intenció delictiva, però sí indubtablement negligència o deficiències en el servei.

També ha anunciat als periodistes que el dia 15, a les dotze del matí, s'efectuarà l'obertura de tribunals, que aquest any se celebrarà al Palau del Senat.

El discurs que pronunciarà el senyor López Muñiz versarà sobre «La interpretació de les normes jurídiques».

EL REGLAMENT DE TEATRES

Publicat el nou Reglament per a la plaça de braus, el director general d'Ordre públic es proposa modificar el de teatres. Ja ha recollit en un i es proposa recollir en l'altre tot el que convé als interessos legítims del públic i de les empreses.

Confia que la mesura serà ben acollida per l'opinió.

LA SITUACIO POLITICA

«La Voz» publica en la secció d'última hora el següent solt:

«Si bé externament no s'observa cap senyal d'inquietud política, després de la darrera crisi, els que viuen prop la veritat oficial, apuntaven avui la sospita que la normalitat és més aparent que real.

Què motiva les incertituds ministerials? Possiblement la pròpria debilitat de l'organisme governant, que li fa sofrir allucinacions, o tal vegada la pròpia realitat i el temor de no arribar el dia de la reobertura del Parlament per a liquidar la situació; però el cert és que el Gabinet sofreix pesombres nocturnes. En una d'aquestes, probablement haurà somniat que estava damunt d'un volcà político-social, i ha fet que li vetlli el somni determinat element encarregat de garantir l'ordre.

La referència, acollida a títol d'informació, té molt bon origen.»

Què passa?

Madrid, 13, 12'30 matinada

Convocat pel president del Consell de ministres, s'ha reunit sobtadament el Consell, a casa del president.

Aquesta reunió ha produit gran expectació.

Els motius que l'han provocada són desconeguts, però nosaltres podem afirmar que són d'una gravetat extraordinària, i que no incorreguérem en exageració.

els qui poden asseverar-ho.

Segurament a Barcelona són molts els poden asseverar-ho.

Poser a Barcelona tinguin l'informe dels successos que s'apropen en el seu punt inicial.

La nit d'avui serà decisiva per al curs de la política espanyola.

De la decisió dels ministres, demà es podrà tenir coneixement públic, si és que la deliberació pot continuar amb els atributs del poder i força per a fer-lo prevaldre.

Des de les nou de la nit, a Madrid hi ha bastant revol polític.

Es parla de la reunió inesperada dels ministres, de manifestos pròxims a sortir a la llum, tot això relacionat amb l'actitud de determinats elements.

LA POLICIA

El director general de Seguretat, parlant amb un redactor de «La Voz», ha exposat algunes idees sobre els plans que es proposa desenrotllar en relació amb els cossos de vigilància i seguretat.

Altrament, a part d'allotjar perfectament els serveis, es proposa crear una veritable escola de policia perquè la professió constitueixi una carrera.

No és partidari de la militarització del cos de seguretat.

Sobre aquest particular es proposa establir algunes modificacions, perquè no es pot admetre que els guardies estiguin constantment subjectes a les greus responsabilitats del Codi de Justicia Militar i no tinguin sinó en comptats casos les prerrogatives de la força armada.

Es proposa restablir també l'ús de la placa en el cos de vigilància, amb algunes variants.

També voldria per a aquest cos i l'oficialitat del cos de seguretat, els tribunals d'honor i una creu del Mèrit civil, senzilla o pensionada, segons els casos.

Suprimirà els gossos policies, perquè no serveixen per a res.

Desenrotllarà el Collegi d'Orfens i gestionarà l'establiment del carnet per a viatjar, com el que tenen els militars.

Avui Madrid, Barcelona, Sevilla, València, Saragossa, Bilbao i altres importants capitals, no tenen ni la meitat de les forces de policia necessàries per als serveis d'investigació i de vigilància que les circumstàncies exigeixen. Llevat de Madrid i Barcelona, a cap de les dites capitals hi ha tant sols una modesta secció de cavalleria.

Per això, parlar de reforma sense disposar de bastant diner, no seria parlar amb sinceritat.

Per a concretar: quan puguem tenir un pressupost ben dotat, vindrà a parlar de reformes.

Elogia el servei de policia de trens, la qual ha permès la detenció de molts terroristes i pistolers que anaven de Barcelona a altres llocs d'Espanya ajudats per còmplices.

Es proposit del director general d'Ordre públic intervenir reglamentàriament en les agències particulars dedicades als serveis de policia. Això és necessari, puix d'aquesta manera s'evitarà que es cometin una sèrie de fets que van en perjudici del que es confia a les esmentades agències i a les autoritats.

LA LLET

Aquest matí ha estat al ministeri de Foment una comissió d'expenedors de llet de Madrid, amb l'objecte de visitar el ministre i remetre-li una instància en la qual es demana la reforma de l'horari dels trens per al transport del dit article.

Els comissionats no han pogut parlar amb el senyor Portela, perquè no era al seu despatx oficial.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa pitjor disposició que en els darrers dies.

L'Interior 4 per 100 al comptat, baixa 40 cèntims en la sèrie major i tanca a 71'60.

Els Tresors segueixen oferts, cotitzant-se'n alguns per sota la par tenint en compte els interessos corresguts.

En valors industrials i bancaris no es produeixen a penes oscillacions.

La moneda estrangera està irregular.

Els francs pugen 10 cèntims, i els dòlars 3. Les lliures no varien. Les lires baixen 40 cèntims, i els francs belgues 7'5.

Particularment es fan i queden oferts marcs a deu cèntims el milió.

RUMORS DESMENTITS

Durant tot el dia han circulat rumors de què s'havia tractat d'atemptar contra una elevada personalitat política, i que havia estat víctima d'un atracament el sobrador d'un Banc.

A última hora de la tarda l'inspector general de Seguretat ha desmentit aquest rumor.

LA SITUACIO DE D'«ESPAÑA»

Melilla. — La situació del cuirassat «España» millora.

Si el temps és posa més bé, es dóna per segur que la setmana que ve serà remolcat a Gibraltar.

NOTES DONOSTIARRES

Sant Sebastià. — El ministre d'Estat ha despatx aquest matí amb el Rei.

El sobirà ha portat després en el seu automòbil al ministre fins al ministeri, i d'allí ha anat a recollir a l'Hotel Cristina, els ducs de Santoña, als quals invitaren don Alfons i donya Victòria a esmorzar a Biarritz.

El príncep d'Astúries i l'infant don

Jaume han esmorzat a Lequeitio amb l'ex-emperadriu Zita.

El Rei ha assenyalat les deu del matí de diumenge per a inaugura el concurs internacional d'agricultura i ramaderia.

A la nit, a Miramar, hi haurà concert.

D'OVIEDO

Oviedo. — A la Catedral s'han celebrat solemnes funerals en sufragi del que fou director del Banc d'Espanya a Gijón, don Lluis Azcárate.

Han presidit les autoritats, i assistiren representacions dels Bancs.

Procedents de León han arribat a aquesta ciutat 30 parelles de la guàrdia civil.

Han estat reforçats alguns llocs.

S'han enviat a la Direcció d'Ordre públic les impressions dactilars del pistoler mort per la benemèrita.

EL CRIM DE GIJON

Gijón. — Una vegada instruïdes les primeres diligències amb motiu del tràgic succés del qual han estat protagonistes diversos carrabiners, que foren realitzades pel tinent de l'esmentat cos, don Fidel Pelner, aquest les ha remeses al jutge militar de la plaça, comandant del regiment de Tarragona, don Josep Martos, el qual ha estat a l'hospital prenent declaració al carrabiner ferit, que es troba bastant millorat.

Després ha enviat les diligències a Capitania general per a determinar si procedeix el judici sumarissim.

Aquesta tarda ha tingut lloc l'enterrament del sergent de carrabiners, mort ahir, presidint el dol les autoritats.

La reunió del Consell. Referència oficiosa. Altres informes. Moment crític

Madrid, 13, 2 matinada.

Des de les primeres hores de la nit han circulat per Madrid notícies referents a moviments polítics, que han originat gran revol i es parlava de determinats elements.

Això, unit a la noticia que ha circulat referent a que des de primeres hores de la tarda les tropes es trobaven aquarterades, ha fet que augmentés l'expectació i ansietat.

Poc després de les onze de la nit s'ha sabut que els ministres, convocats pel president, s'havien reunit en Consell.

En efecte: la reunió ministerial ha començat a les nou i ha acabat a les onze.

Alguns periodistes, assabentats del Consell, han abordat a la sortida alguns ministres, els quals han coincidit, com obeint a una consigna, en dir que la reunió havia estat motivada per un telegrama que s'havia rebut del senyor Alba, per a tractar d'una qüestió internacional, que no afectava al Marroc, i el president, galant amb els ministres, havia volgut donar-los compte d'això.

Aquesta referència és la que ha donat també el ministre de la Governació en rebre aquesta matinada els periodistes.

Després d'alguns treballs hem aconseguit assabentar-nos del que ha passat, i segons les referències obtingudes, que acollim amb tota classe de reserves i sols a títol d'informació, es tracta del següent:

Des de fa tres dies està circulant per moltes guarnicions un document anònim, molt breu, de sis o set ratlles tot lo més, en el qual, amb frases una mica fortes es combat la gestió d'aquest Govern, parlant de les seves immoralitats polítiques; de la necessitat de realitzar d'un cop un pla determinat al Marroc i d'acabar radicalment amb el problema separatista.

Sembla que algunes figures de les més altes de la milícia emparaven aquest moviment.

Ens abtenim de recollir els noms que circulen.

Assabentat el Govern d'això, va decidir tallar el petit moviment, per a la qual cosa el president ha convocat el Consell abans dit, i ha realitzat durant tot el dia d'avui alguns treballs. Segons sembla aquests treballs no van pel mal camí, des del moment que en virtut de les converses tingudes s'assegura que l'assumpte ha entrat en vies d'arranjament.

De totes maneres, el moment s dels més crítics i dels més greus dels que ha atravessat la política espanyola.

UNA NOTA COMICA

S'assegurava avui que el general Primo de Rivera cessarà en el càrrec de capità general de Catalunya, per motius de salut

EN MAURA

Santander. — Aquest matí ha sortit de la seva finca de Solórzano, amb direcció al balneari de Concorne don Antoni Maura.

Romandrà a l'esmentat balneari alguns dies.

CONDOL

València. — El president accidental de la Diputació, ha cursat el següent telegrama:

«Ambaixador del Japó. — Madrid. — Diputació valenciana s'associa dol universal motiu catàstrofe seva nació.»

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Còrdova. — Comuniquen de Lucena que a la carretera de Còrdova, al lloc denominat Avenida del Pino, han topat dos automòbils.

En un hi anaven Manuel González Higuera, la seva senyora Josepa Miranda i la seva filla Encarnació.

Han resultat el marit mort i ferides greus la dona i la filla.

ELS CONTRIBUENTS I EN VILLANUEVA

Santander. — Una comissió del Directori de Contribuents ha visitat el senyor Villanueva, ofenint-li un banquet, el qual tindrà lloc aquesta setmana.

Es diu que en aquest acte el senyor Villanueva farà declaracions sensacionals.

CONFERENCIA

Santander. — Demà passat, a l'Ateneu, donarà la conferència anunciada el comte de la Mortera, sobre la política d'actualitat.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Anit passada foren fortament hostilitzades les posicions de Tizzi Azza i Perea.

Les nostres bateries canonejaren Yebel Uddi durant tot el matí.

Els rebels han fet foc de canó i fuselleria damunt la placa d'Alhucemas, essent contestat amb nodrit foc de canó per les nostres bateries.

A quedat acabada la tercera vacunació dels soldats que guarneixen Dar Quebdani.

Avui s'ha embarcat cap a la Península, el tinent López Hidalgo, ferit per tercera vegada en aquests camps, de 1921 ençà.

Passarà la seva convalescència a Espanya.

Aquest matí a la carretera de Dar Drius, un armó d'artilleria ha passat per damunt del soldat Eusebi Albarez Fuentes, fracturant-li el perone de la cama dreta.

DE PORTUGAL

Lisboa. — Les Associacions del comerç i de la indústria han demanat al Govern que adopti mesures econòmiques i financieres per a millorar la situació.

—El Banc de Portugal ha elevat el tipus de descompte a nou per cent.—Havas.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 12 de setembre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Barómetre a 0° i al nivell de la mar: 763'9, 763'4, 762'7.

Termòmetre sec: 22'6, 24'1, 22'7.

Termòmetre humit: 19'8, 20'0, 19'3.

Humitat (centèsimes de saturació): 76, 66, 71.

Direcció del vent: SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 1.

Estat del cel: Quasi nuvolós.

Classe de núvols: K.Al St., K.N., Al St.C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25'2; mínima, 19'5; mínima prop del sol: 17.7

Oscil·lació termomètrica: 5'7.

Temperatura mitja: 22'3.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 62 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

El tren descendent de Manresa, número 2.235, de la línia del Nord, en arribar a l'encreuament de la via amb el carrer de Pons i Gallarza, ha atzafat una dona, la qual, un cop recollida portada a la casa de socors de la barriada de Sant Anreu, el metge ha diagnosticat que tenia contusions al cap, commoció cerebral intensa i amputació traumàtica de la cama dreta, de pronòstic greu.

Degut al seu estat, s'ignora el nom d'aquesta dona. Després d'assistida al dispensari, fou traslladada amb el cotxe-ambulància al Clínic.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10.

Demà, divendres, a les cinc en punt de la tarda, continuarà la junta general de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates, tractant-se dels assumptes que quedaren pendents en les dues sessions anteriors.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Participa haver pres possessió del seu nou càrrec el delegat de Finances a Barcelona En Francesc Sanbalamberni.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

L'Associació d'Industrials i Comerciants de la barriada de Gràcia avisa als contribuents de Gràcia i Sant Gervasi que el dia 15 del corrent acaba el termini per al pagament voluntari del primer trimestre de la contribució.

Els rebuts corresponents al segon trimestre es posaran al cobrament en el lle de costum (Maspons, 6), els dies 17 a 22 i 24 a 29 del corrent mes de setembre.

Aquestes instruccions es refereixen únicament i exclusiva a la contribució industrial i de comerç.

Ahir va morir a l'Hospital Clínic, a conseqüència de les lesions rebudes en la topada del tramvia 53 amb el tren a l'Avinguda d'Icària En Josep Soldevila Mauri, de 52 anys.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6.

— A l'AUTOMOBIL SALO, Plaça de Catalunya, 18, hi ha exposat un magnific cotxe MINERVA 30 HP., 6 cilindres, model 1924, amb frens a les quatre rodes, i carrosseria, conducció interior, construïda als grans tallers de la mateixa fàbrica, que està cridant poderosament l'atenció per la seva elegància de línies i perfecte acabat.

Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

Al local de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, han quedat exposats els treballs que han estat remesos per al concurs obert amb l'objecte d'adoptar i premiar una capselera amb destinació al Butlletí de l'Entitat.

Els dibuixos presentats són nombrosos i alguns de molt gust i art.

El Jurat qualificador, emetrà d'aquí a pocs dies l'oportú dictamen, el qual es farà públic, per a coneixement dels interessats, dels socis i del públic.

GOTES

NEUROSTÈNIQUES

FOSFORADES

GENÓVÉ

Aliment del cervell

Valuós tònic dels nervis

L'Acadèmia provincial de Belles Arts fa avinent, amb motiu de l'Exposició Internacional del Moble i decoració d'interiors, que tothom que necessiti documentar-se sobre la història del moble, del vestit i tot el que afecta a particularitats de la llar, en el seu aspecte artístic, trobaran a la Biblioteca de la corporació, oberta d'onze a una, obres importants a consultar.

— Assegurem que el Champ-Sor9, etiqueta verda, és el millor xampany.

S'ha encarregat del Jutjat Municipal del Districte de l'Oest d'aquesta capital, el qual fou suplent del mateix don Enric de Puig Arola.

Gabies i peus de metall. Elegants models última novetat. Llorens Germans. Rbla. Flors, 30

Una comissió de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat, ha visitat el president de la Diputació Provincial, don Joan Vallès i Pujals, nvitant-lo al gran festival que, organitzat per la dita entitat, tindrà lloc a l'Exposició Internacional del Moble, el propvinent diumenge dia 16 del corrent, a la tarda.

El senyor Vallès i Pujals, ha promès la seva assistència.

¿Confidencia?

La meva felicitat, simpàtiques lectores, la dec a treure'm d'arrel el pèl moixí i pèl de la cara i braços amb el tan acreditat **DEPILATORI BELLEZA.** Es inofensiu. Venda en perfumeries. Primer Premi. — Argenté Germans. — Badalona.

Obituari

FUNERALS

En Pere Bugarcu de Siria. Morí el dia 26 d'agost. Dissabte, a les deu, a l'església dels Sants i Pastor.

Na Mercè Anna Bosch i Grau. Morí ahir. Demà, a les deu, a Santa Maria de Badalona.

Na Concepció Vallcorba i Milà. Morí el dia 5 del corrent. Demà misses a les Reparadores.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Viñas i Gual, vidu de Na Rosa Martí. Enterrat aquesta tarda.

N'Enric Aznar i Palanca, vidu de N'Antonia Calixto. Enterrat aquesta tarda.

N'Eugeni Marcelli i Buzzi. Enterrat aquesta tarda al Cementiri de Les Corts.

Na Maria Anna Bosch i Gran, vídua de Prat. Enterrada aquesta tarda a Badalona.

En Pau Claret Bosacoma. Enterrat aquest matí.

En Joaquim de Cárcer i de Amat de Falguera i de Amat. Enterrat aquest matí.

Na Elisa Bobera i de Grassot de Doria.

Na Dolors Torner i Casas de Mestres. Enterrada aquesta tarda.

Musicals

CONCURS DE CANÇONS PER A INFANTS

Es recorda als compositors catalans que el dia 30 del corrent fineix el termini d'admissió de les obres destinades al Concurs de cançons per a infants convocat per l'Ateneu Igualadí. Les obres han d'anar dirigides al director del Conservatori de l'Ateneu d'Igualada, Mtr. Manuel Borguñó.

Algunes compositors han demanat aclaracions respecte el tema IV que correspon al premi ofert per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Les cançons a propósit per a obtar a l'esmentat premi són les populars catalanes senzilles i ingènues, la lletra de les quals sigui compatible amb la puresa de sentiments generalment de mainada, per les quals ja figura un prmi en el concurs, sinó que en l'aplec se n'h ipoden incloure de breçol, patriòtiques, religioses, de costums, etc., recomenant però que l'acompanyament de totes les cançons destinades a la mainada sigui de fàcil execució.

Diumenge vinent, l'Orfeó Schola Cantorum, de Gràcia, efectuarà una visita a Sitges, donant un concert a «El Prado Suburense», dirigit pel Mtre. Isidre Molas. Ultra les obres ja conegudes dels mestres Morera, Pérez Moya, Pecanins, etc., estrenarà «El Molíner», cançó popular francesa, armonitzada per En Salvador Fuxart.

D'espectacles

MULLERS FRIVOLES

El dia 15 comença al Cinema Kursal la temporada de tardor, havent escollit per a la sessió inaugural l'estrena del film americà «Mullers frívoles», que ha promogut arreu del món una gran expectació.

Vàrem assistir a la prova privada, constatant que aquest film té totes les condicions per assolir un èxit brillant a casa nostra, com ha ocorregut per terres americanes. L'obra està feta per al gran públic, i totes les escenes són calcades del motllo del més pur americanisme de pellícula. Els seus intèrprets, bons actors, es valen de tots els procediments efectius que amb el temps s'han acreditat com a mestres. Cada un expressa un simbolisme sentimental que està a l'abast de tothom i d'efecte segur.

L'argument se sacrifica a l'espectacle, a la presentació, i no és més que un pretext per realitzar una reproducció del célebre Casino de Montecarlo, amb tota la bohemia elegant, i de la vida novellesca. Si no en els costums, hi ha un encert en la part material. Els passatges semblen tal.ment plens de l'aire temperat d'aquella vegetació tan bellament assolellada.

Eric von Etrohen, autor i director de la producció, hi interpreta un personatge entorn del qual convergeixen tots els altres. Fins en les més fragmentàries escenes posa en el seu treball una naturalitat perfecta. Mae Busch i Miss Dupont hi intervenen constantment amb justesa.

En conjunt es tracta d'una bona pellícula, la millor de les exhibides fins ara per la Universal i això que algunes d'elles han assolit grans èxits.—G.

MERCE NICOLAU AL TEATRE BARCELONA

El propvinent dissabte, al teatre Barcelona, la companyia de Mercè Nicolau, dirigida pel primer actor Nr. Enric Giménez, estrenarà el drama rus en quatre actes i cinc quadros «Gelosia», original del poeta Artsibracher, i traducció de Josep Maria Jordà.

Aquesta obra, segons tenim referències, serà presentada amb tota propietat i amb decorat pintat i construït expressament.

El drama «Gelosia», és una obra de gran realisme, per la justesa de l'ambient que reprodueix, per la psicologia de tots els personatges i per l'humà de les passions. Es desenrotlla entre gent de la bona societat russa, els dos primers actes en una estança del Kanskai, i els dos restants a la ciutat de Iakov.

La Companyia de Mercè Nicolau i Enric Giménez, assatja, al mateix temps que l'obra russa, un drama en trese actes, original de Juli Vallmitjana, que porta per títol «Cants d'Orient», que s'estrenarà a començos de la propvinca tsetmana, amb decorat nou, vestuari apropiat amb dibuixos del nostre gran pintor senyor Canals.

El paper de dama jove en aquesta obra està confiat a la gentil dansarina senyoreta Tersa Boronat.

Donarem detalls als nostres llegidors de tan important estrena.

Escola Superior dels Bells Oficis

Arts del Jardí

Durant els dies del 20 al 29 del corrent, de cinc a set de la tarda, queda oberta la matrícula per a l'ensenyament de les «Arts del Jardí», en el curs 1923-1924, en la Secretaria d'aquesta Escola (Urgell, 187).

L'estudi d'aquesta especialitat comprèn les següents matèries distribuides en tres cursos:

Dibuix i color.
Topografia.
Anatomia i Fisiologia vegetals i Botànica.
Història de l'Art.
Geologia.
Floricultura.
Geometria descriptiva.
Història i conceptes de les Arts del Jardí.
Estudis Gràfics de Jardineria i Projectes.
Pràctiques de Jardineria.

L'import de la matrícula és de 225 pessetes, abonable la meitat en efectuar la inscripció i la resta el dia primer del vinent mes de febrer.

Durant els mateixos dies i hores, resta oberta, en l'esmentada Secretaria, la matrícula per a les Arts de la Fusta», «Arts de la Terra», «Tapisseria» i «Laques».

Continua la llista tràgica del Pont del Dragó

A dos quarts de nou d'ahir vespre fou auxiliat al dispensari de Sant Andreu Josep Vilaseca i Brutaus, de 29 anys, viatjant, habitant al carrer de Montserrat, número 3, tenda d'una commoc ó a les entranyes, de pronòstic reservat, produïda per haver caigut del pont de can Dragó, a la línia del Nord, prop de Sant Andreu.

Després d'auxiliat al dispensari fou traslladat amb cotxe de l'ambulància al'Hospital Clínic, havent-se comunicat l'accident al jutjat.

Serà aquesta l adarrera víctima del tristament célebre pont?

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'ns articles o notes suplicades, qual no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta i sense la el menor cas d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El conflicte italo-grec

ELS CULPABLES DE L'ASSASSINAT

Roma, 12. — El diari «La Epoca» publica noticies de Corfú, segons les quals Grècia sembla tenir la intenció de procedir a la detenció del Comitè epirota i dels coronel Botzaris, a lqual es considera com a principal culpable de l'assassinat de la missió italiana.

Vuit individus sospitosos, que ja havien estat detinguts, han estat portats a Janina. — Havas.

EXAMINANT TEXTOS

Paris, 12. — La Conferència d'Ambaixadors ha continuat aquesta tarda l'exàmen dels textos redactats durant la reunil de la mateixa, sota la presidència del senyor Jules Cambon, amb el fi de posar termini al conflicte italo-grec. — Havas.

MUSSOLINI EXAMINA LA SITUACIO

Roma, 12. — En el Consell de ministres celebrat avui, el president senyor Mussolini declarà que la situació exterior es presenta sota els següents aspectes, dignes d'atenta consideració.

El conflicte italo-grec es troba actualment encarrilat i marxa envers la fase d'aplicació de les sancions que la Conferència d'ambaixadors (que acollí en substància les reclamacions contingudes en el primer ultimàtim italià) prescriu.

La ferma actitud d'Itàlia ha descartat la intervenció en aquest conflicte de la Societat de Nacions.

L'ocupació de Corfú cessarà, com s'ha dit i repetit, quan, després de la formal acceptació de les reclamacions contingudes en la nota de la Conferència d'ambaixadors, hagi estat complimentada en absolut, el prescrit en ella.

Això és perfectament correcte i ningú, de cap manera, pot dubtar de la lleialtat amb que obra Itàlia.

Fins que les reparacions exigides no hagin estat donades a Itàlia, no evacuarà Corfú de la qual s'incautà com a simple garantia.

Certes insistències sobre aquest punt a l'estranger són inoportunes, tendencioses i inclòs arriben a ésser ofensives.

En els primers moments, i en alguns països, l'opinió adoptà una actitud hostil envers la necessària i legítima acció del govern italià. Actualment va modificant llurs apreciacions i el mateix seu llenguatge, com a conseqüència del magnific espectacle que ofereix la unitat moral demostrada pel nostre poble.

Actualment s'ha reconegut universalment que la nostra política estrangera ha pogut vèncer la crisi que hagués pogut originar aquest esdeveniment, d'una especial gravetat.

En l'actualitat ja no s'ha d'esperar res d'Itàlia respecte de Corfú, sinó solament que Grècia realitzi amb tota integritat el seu deure.

Quant a la qüestió de Fiume, recordà el president senyor Mussolini els precedents d'ella que el dia 31 d'agost la Comissió paritària donà per terminats els seus treballs, transmetent immediatament el resultat dels mateixos, als dos governs interessats.

Parlant després de la qüestió del Ruhr, digué que els interessos d'Itàlia seran diligentment salvaguardats en la reglamentació de que es parla.

Afegí que pugui sortir la solució dels pour-parlers diplomàtics que es van a entaular o inclús de la eventual convocatòria d'una Conferència interaliada.

Després de la discussió que durà dues hores i en la qual prengueren part tots els ministres, el Consell aprovà unànimement les decisions i actitud del senyor Mussolini.

Sobre la proposció presentada pel general Diaz, el Consell acordà sotmetre al Rei un decret, concedint diverses condecoracions a la memòria de les víctimes sacrificades a Janina. —Havas.

L'EVACUACIO DE CORFU

París, 13.—Sembla que la Conferència d'ambaixadors ha elaborat un projecte de nota destinada a Grècia.

Es molt probable que aquesta nota trobarà alguna dificultat en el que es refereix a l'evacuació de Corfú.

Sembla que Itàlia ha reiterat a aquest respecte les seves afirmacions formals que l'ocupació de Corfú no ha d'ésser definitiva, i ha reclamat garanties serioses de castigar els assassins.

Segons aquestes noticies, la Gran Bretanya ha insistit per la seva part perquè es fixi immediatament la data de l'evacuació.—Havas.

Les tasques de la Societat de Nacions

Ginebra, 12. — L'Assemblea de la Societat de Nacions ha abordat en la reunió celebrada avui, la discussió general sobre la tasca realitzada pel Consell de la dita Societat.

El vescomte de Ishii, president del Consell, va pregar a l'Assemblea que s'abstingués pel moment de discutir l'important qüestió del conflicte italià-grec, el qual, segons afirma el Consell, es confia en solucionar aviat d'una manera satisfactòria.

El senyor Edward, representant de Xile, va pronunciar després un discurs, en el qual va fer l'elogi de la tasca realitzada pel Consell, i després d'exposar els treballs que ha portat a cap la Conferència pan-americana, va declarar que les diferències existents entre Xile i l'Argentina, resoltes per via d'arbitratge, han constituit un triomf d'aquest en la causa de la pau. — Havas.

Ginebra, 12. — Ha arribat a aquesta capital el senyor Leon Bourgeois.

La Societat de Nacins ha acabat el debat sobre el ressrgiment d'Austria.

El senyor Hannotaux fa constar que el retorn dels capitals austriacs a Austria i el profitós augment del rendiment dels impstos en aquell país, són els indicis més determinants de la feliç transformació que experimenta Austria.

Tant l'esmentat orador com més tarda el senyor Robert Cecil, feren ressaltar l'eficàcia de l'acció de la Societat de Nacions en el ressorgiment d'Austria.

El comte de Gimeno, representant d'Espanya, va parlar també en el mateix sentit. — Havas.

La catàstrofe del Japó

L'agència de la casa Mitsubishi a Barcelona ha rebut el següent telegrama d'Ostka:

«A Yokoama han mort el director i vuit membres principals de les nostres oficines.

A Toquio cap dels nostres edificis ha sofert el més mínim desperfecte, i entre tants milers d'empleats i llurs famílies no hi ha una sola víctima.

Els nostres presidents, el baró Koyata Iwasaki i el baró Hisaya Iwasaki han fet un donatiu de cinc milions de yens per a socórrer les víctimes de la catàstrofe.

Per ara els negocis són impossibles.»

Nova York, 13.—Entre les víctimes que el recent terratrèmol causà a Toquio hi ha 70 homes que estaven resant en una església.—Havas.

L'Estatut de Fiume

Londres, 12. — Una nota de l'Agència Reuter diu que el Govern iugoeslau ha demanat a Itàlia una pròrroga per a poder estudiar millor l'afer de Fiume. El termni que Itàlia donà al Govern de Belgrad acaba el dia 15 del corrent. — Havas.

Ginebra, 12. — Entre la premsa italiana i iugoeslava ha començat una agre polèmica referent a la qüestió de Fiume.

En els circols de la Societat de les Nacions hi ha gran inquietut, creient-se que el conflicte italo-iugoeslau podria tenir desastroses conseqüències.

El ministre de Negocis estrangers de Iugoeslàvia, senyor Ninchitch, que es troba en aquesta ciutat, no dissimula que la situació s'ha agreujat. El ministre ha protestat enèrgicament contra l'aspecte tendenciós amb que, segons ell, Itàlia presenta el conflicte — Havas.

L'hora d'istiu a Anglaterra

Londres, 12. — Un comunicat del ministeri de l'Interior anuncia que la hora normal serà restablerta durant la nit del 15 al 16 del corrent, a les cinc del matí. — Havas.

L'admissió d'Irlanda a la Societat de les Nacions

En la reunió plenària de l'Assemblea de la Societat de les Nacions que se celebra aquests dies a Ginebra, fou llegit el report de la comissió política proposant l'admissió d'Irlanda. Posada a votació nominal la proposta, fou aprovada per unanimitat. Tot seguit els representants irlandesos entraren a la sala, essent acollits per una ovació formidable.

El president de l'Estat Lliure d'Irlanda, senyor Cosgrave, pujà a la tribuna amb aire satisfet, i en llengua gaèlica llegí la següent salutació en nom del poble irlandès:

«En nom de la Divinitat, vida i salut a aquesta assemblea de la Societat de les Nacions. Nosaltres som delegats de l'Estat Lliure d'Irlanda, del seu Parlament i del seu Govern. Hem vingut per a significar-vos que l'Estat Lliure desitja adquirir la qualitat de membre de la Societat de les Nacions, i participar així als grans treballs d'aquesta Societat. Vosaltres ens heu rebut, vosaltres heu rebut la nostra demanda per unanimitat. Nosaltres hem trobat en vosaltres benvinguda i generositat. Us en donem les gràcies i preguem perquè la pau i l'amistat siguin duradores entre nosaltres.

En nom d'Irlanda — que és una de les més velles i, no obstant, una de les més joves nacions — i com a portaveu del Govern irlandès i de la delegació irlandesa, dono les gràcies a l'Assemblea per la cortesia unànime i el zel amb els quals ha acollit i aprovat la nostra demanda d'admissió a la Societat de les Nacions. Irlanda, unida altre temps per estrets llaços de la cultura i de l'amistat a totes les nacions a les quals les seves missions aventureres i als les seves mimmmm aventureres i els seus homes de ciència, és unida avui formalment i efectiva per nous llaços a les nacions germanes seves, grans i petites, que són representades en aquesta assemblea mundial.

Després dels sofriments prolongats i dels nombrosos sacrificis, un tractat internacional ha portat finalment la pau a Irlanda. Les hostilitats i els ressentiments del passat ja no inspiraran més himnes de batalla i sols tindran des d'ara un interès històric.

Irlanda s'uneix avui amb totes les nacions els delesats de les quals constitueixen aquesta Assemblea, pel compromís solemnial d'acceptar els poder de la seva sobirania, per a promoure la pau, la seguretat, la felicitat i el benestar econòmic, intellectual i moral del gènere humà.

Ideals elevats han inspirat els millors esperits que creuen que la bona voluntat i la sort internacional comú poden exercir llur potent i saludable influència, mitjançant aquest concili de les nacions. El nostre desig més sincer és el de collaborar dins de la Societat de les Nacions a tot esforç just, a realitzar ideals, a atenuar, i si és possible, a prevenir els antics flagells de la guerra i de l'opressió, a encoratjar les relacions sanes i desencoratjar les relacions malsanes que s'estableixin de nació a nació, a permetre, fins a la més feble de les nacions, de viure la seva vida pròpia i d'aportar la seva contribució al benefici de totes les altres, sense haver de témer ni tan sols l'ombra d'una amenaça exterior, les penetracions insidioses i les pressions funestes, siguin les que siguin.

Durant els debats als quals hem assistit, hem vist, hem pogut reconèixer d'una manera molt neta la interdependència de les nacions en matèria de desenrotllament econòmic i intellectual. Esperem que les possibilitats de relacions més estretes proporcionades o creades per la Societat de les Nacions, ajudaran al progrés intellectual que Irlanda espera i s'esforça sempre de realitzar. Estem satisfets de poder afirmar que la manera com la Societat de les Nacions s'ha inspirat dels seus ideals, ha contribuit poderosament a apropar-nos a ella, i si fins ací els mitjans disponibles no s'han revelat plenament eficaços per atènyer els objectius perseguits, no oblidem pas el nostre proverbi nacional: «Tot començament és modest». Estem ben convençuts que en l'esdevenidor l'ús lleial dels mitjans adequats justificarà les nostres comuns esperances. La nostra història i el nostre instint més profund ens priven de pensar que aquests fracassos temporals, repetits i tot, puguin privar a un esforç just i tenaç la certesa de l'èxit.

Irlanda pensa no tenir cap enemic, i no alimenta cap sentiment d'enemistat per als dies a venir. Espera també produir fruits dignes de la seva llibertat. Retornarem al nostre país per a collaborar amb el nostre poble patriota a la pesada tasca de construcció i de consolidació nacionals. L'acollida benvolent, la comprensió simpàtica que ens han manifestat les nacions de les quals hem trobat aci representants, no les oblidarem pas. Al contrari, ens encoratjaran i ens sostindran en la nostra tasca. Ens recordaran així mateix, que si la vida de l'home esdevé infinitament més bella i més fecunda en una societat harmoniosa d'homes, la vida dels pobles ha d'adquirir una llibertat i una dignitat sempre més perfecta en una Associació harmoniosa de nacions».

Aquest discurs fou acabat pels aplaudiments entusistes de l'Assemblea.

Els alemanys a Polònia

La Haya, 12. — El Tribunal permanent de Justicia Internacional, ha examinat una consulta que li ha estat dirigida pel Consell de la Societat de Nacions relativa al tractament que reben a Polònia certs masovers alemanys.

El Tribunal creu que l'assumpte entra dins l'esfera de competència de la Societat de Nacions, i que la posició de Polònia no està conforme amb les seves obligacions internacionals.

Es recorda que Polònia procedí a l'expulsió de masovers alemanys que ocupaven llurs terres en virtut de contractes no seguits de cesió abans de l'armistici d'11 de novembre o en virtut de contractes d'arrendament fets abans de l'armistici i canviats per contractes relatius a les terres després de l'esmentat armistici. — Havas.

El viatge del Rei d'Espanya a Roma

París, 12. — El «Matin» rep un despatx de Roma, dient que s'ha anunciat oficialment que S. M. el Rei d'Espanya arribarà a l'esmentada capital el dia 4 o 5 de novembre propvinent.

L avisita revestirà caràcters de gran solemnitat. Tota l'esquadra italiana retrà honors a l'arribada del sobirà espanyol.

Al Vaticà hi haurà cerimonial idèntic al de l'arribada del Rei de Bèlgica. — Havas.

Lloyd George als Estats Units

Londres, 12. — Segons despatxos de Nova York, l'anunci del viatge de Mr. Lloyd George al Canadà, és objecte de molt oposats comentaris. En general, es tem que si l'ex-primer ministre anglès, de pas cap al Canadà, visita Nova York, poden esdevenir desordres.

Els republicans irlandesos han celebrat un miting, al qual han assistit tres mil persones, l'objecte del qual era tractar del viatge de Mr. Lloyd George. Ha estat votada una moció dirigida a l'alcalde de Nova York, en la qual es diu que «la presència de mister Lloyd George a Nova York constituiria una taca per aquesta bella ciutat. — Havas.

L'evacuació de Txanac

París, 13. — Al «Petit Parisien» li telegrafien de Constantinoble que els aliats lliuraren als turcs, a Txanac, llurs fortificacions.—Havas.

La situació d'Alemanya

L'ESPERAT DISCURS DE STRESEMANN

Dusseldorf, 12. — La premsa concedeig molta importància al discurs que ha de pronunciar avui el canceller Stressemann.

El diari «Dusseldorf Nachrichten» recorda que la política del govern tendeix al restabliment de la sobirania d'Alemanya en el Rin i en el Ruhr ,així com a l'obtenció d'un acord en la qüestió de les reparacions, rebutjant les garanties d'índole política que exigeix el senyor Poincaré, però ferint en canvi nombroses garanties productives. — Havas.

ALEMANY MORT A CASTROP

Dusseldorf, 12. — Telegrafien des de Castrop que durant la nit d'ahir, un sentinella va matar un súbdit alemany, el qual travessava un pas a nivell i no es vva deturar en ésser intimat pel sentinella. — Havas.

Topada de vaixells a Califòrnia

San Francisco de California, 13. — A la Punta de Sant Pere, el cuirassat americà «Texas» sofrí una topada amb un vapor, el qual continuà el seu camí, malgrat la via d'aigua oberta per la topada.—Havas.

Les publicacions immorals

Ginebr, 13. — Els representants dels trenta cinc Estats que prenen part a la Conferència sobre publicacions immorals han signat un conveni internacional de repressió de circulació i de tràfic de les dites publicacions.—Havas.

L'hora normal a Anglaterra

Londres, 13. — A Anglaterra restabliran l''hora normal durant la nit del 15 al 16 del corrent.—Havas.

Falsificació de bitllets als Estats Units

Nova York, 13. — Han estat detinguts sis individus, trobant en llur poder bitllets falsificats per al pròxim match Dempsey-Firpo, per un total de cinquanta mil dòlars.—Havas.

El Sant Sínode de l'Església russa

Moscou, 13. — El Sant Sínode de l'Església russa ha desposseït dels seus càrrecs l'arquebisbe Eulogius de París, i el bisbe Platon, dels Estats Units d'Amèrica.—Havas.

La qüestió del Ruhr

Nova York, 13 (de procedència anglesa). — En cas de no arribar-se a una solució sobre la qüestió del Ruhr, sembla que s'aniria a l'emissió d'un empèstit internacional de mil milions de dòlars sota el control de la Societat de les Nacions, amb l'objecte de restaurar el crèdit d'Alemanya. — Havas.

Berlin, 13. — En el discurs pronunciat al final del banquet ofert a la premsa estrangera, el canceller senyor Stresemann declarà que era impossible resoldre els actuals problemes de contenir la caiguda del marc i sanejar l'economia pública sense solucionar la qüestió del Ruhr.

El senyor Stresemann considera que tampoc és possible solucionar aquesta qüestió si continua la resistència passiva. La qüestió dominant per al Govern és, però, la de mantenir la sobirania d'Alemanya al Ruhr i la lliberació de les províncies renanes per a la qual cosa — diu — estem disposats a subministrar a França garanties reals.

Considera equivocat el concepte que sustenta el president Poincaré, i diu que ell, Stresemann, proposà posar a contribució directa la propietat privada, segons garanties que a la seva manera de veure superaven les estipulades en el tractat de Versalles. No oferim les estipulades en el tractat perque són irrealitzables, mentre que les que podríem oferir s'ajusten a la capacitat econòmica d'Alemanya i són superiors a aquelles.

Aquesta prestació, mitjançant la qual França entraria en possessió d'importants rehenes, exigeix de totes maneres que Alemanya disposi de la conca del Ruhr i recobri la sobirania sobre els països renans. La qüesttió de les reparacions — acaba dient — podria resoldre's si tingussim la seguretat que, a base d'un acord sobre l'evaquació del Ruhr, els aliats prescindissin de tot dret els països renans, deixant Alemanya en plena sobirania damunt els països esmentats. —Havas .

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES
Dijous, 13 de setembre de 1923

Serenitat i expectació

ELS nostres lectors compendran perfectament que la gravetat extraordinària i notòria de les circumstàncies actuals, amb la imposició consegüent de la prèvia censura, i les més altes consideracions patriòtiques, limiten avui amb forma inflexible la llibertat del nostre comentari.

No volem amagar, però, que els esdeveniments actuals no ens han produït cap mena de sorpresa. Era evident, amb una evidència colpidora, que l'estat de coses a què havia dut el país la inconsciència esfereïdora del govern de la concentració lliberal no podia produir sinó la catàstrofe. I usem la paraula *inconsciència* amb un pietós eufemisme, car no volem agreujar la situació dels caiguts.

Cal reconèixer que, sigui qualsevulga el concepte que mereixi el procediment adoptat, — i el judici definitiu l'emetrà la història segons la seva eficàcia per al bé o per al mal, — el país coincidirà, amb una coincidència gairebé unànime, a subscriure la justa requisitòria del manifest contra l'actuació dels partits polítics madrileys, aqueixos mateixos partits que sempre s'havien oposat, en nom d'un hipotètic patriotisme espanyol, que ells no sentien, a les justes reivindicacions de Catalunya.

Aquesta política anticatalana dels governs de Madrid havia obtingut la seva màxima personificació i el seu relleu més característic en D. Santiago Alba. I la gravíssima acusació que ara formula en el seu manifest l'exèrcit d'Espanya contra el ministre d'Estat del darrer gabinet Garcia Prieto sembla una altíssima justícia de la Providència.

El moviment ara iniciat contreu una enorme responsabilitat davant el país i davant la Història. La forma en la qual han estat redactats el manifest al país i el bàndol declarant l'estat de guerra, sembla indicar que els directors del moviment se n'han fet càrrec i que estan disposats a fer-se'n dignes.

No volem acabar aquestes ratlles sense recollir, en la forma sòbria que imposen les circumstàncies, les allusions del manifest al problema català. Pensin els directors del moviment que l'única manera eficaç de combatre el separatisme és remoure les causes que el justifiquen o l'expliquen. Els que no tenien ni la força material ni cap esperança de justícia en el règim polític ara enderrocat no és estrany que sentissin impaciències separatistes. Ningú millor per a poder apreciar aquest estat d'esperit contra el règim polític que negava tota satisfacció de justícia a Catalunya que els mateixos directors d'un moviment que, per a separar-se'n, no han vacillat a utilitzar llur força.

L'exèrcit recomana serenitat. Tinguem-la tots. I pensin els directors del moviment que llur acte, per a tenir una transcendència històrica, cal que sigui efectivament una liquidació del passat, una veritable substitució de l'Espanya oligàrquica per l'Espanya viva, de l'Espanya uniforme i centralista pel conjunt viu dels pobles espanyols.

Polítiques

«LA TRIPLE ALIANÇA»

Diu «El Noroeste», de La Corunya:

«Lejos, muy lejos de las exageraciones de «Aberri», a las que el desdén centralista hacia las autonomías regionales presta explicación, ya que no justificación, creemos sin embargo que la «triple alianza peninsular» puede lograr en 1923 mucha mayor eficacia y provecho que el intentado en 1917. Tal es la sabia opinión de Vicente Risco y tal es la nuestra. Y creemos más. Fieles a nuestro ideal particularista, rechazamos las evidentes intemperancias de «Aberri» y sus inspiradores, porque sabemos que sólo los modos y normas que puso en práctica la Lliga para coadyuvar, desde fuera, sin intromisiones impertinentes, a resolver el problema galleguista, se acomodan a nuestro carácter y se ajustan al respeto que a todos debe inspirar nuestro ideal de amplia, plena e integral autonomía.»

CONFERENCIA DEL SENYOR PLA I CARRERAS

Avui dijous, a les deu de la vetlla, el senyor Pla i Carreras donarà a l'Ateneu Barceloní la seva anunciada conferència, tractant de «El doble fonament filosòfic i jurídic del solidarisme».

A LLAGOSTERA

A Centre Republica de Llagostera ha donat la seva anunciada conferència En Josep M. Pou Sabater, desenrotllant el següent tema: «El nostre deure com a catalans i com a homes».

Ja de molt abans de l'hora assenyalada, el local estava atestat d'auditori.

Comença dient En Pou que l'obra que en el dia d'avui havem de realitzar, com el nostre deure social mana, és difícil i perillosa. Però no havem d'aturar-nos a mirar les dificultats: els pobles i els homes joguina de les dificultats, mai no realitzaran llur deure social.

Com a catalans, havem de fer una obra intensa de cultura dintre de la nostra terra, perquè en el dia de demà Catalunya pugui incorporar-se al moviment de la civilització universal. Com a homes hem de fer sentir la nostra veu fora de Catalunya, hem d'internacionalitzar els nostres problemes, i que aquesta veu doni als grans pobles la sensació que aquí hi ha un tros de terra els homes de la qual volen viure, que tenen necessitat d'una altra vida, perquè pensen i senten, i no poden ésser per un dia més engranatge d'un Estat que no té consciència dels seus fins de llibertat i justícia

El nacionalisme és el mitjà d'obtenir el més humà de tots els fins: fraternitat universal, amor i compenetració entre tots els homes i pobles. No és un sentiment tradicional; és un sentiment universal.

La conferència d'En Pou Sabater fou escoltada amb interès, essent aplaudit diferents voltes.

Les Idees i les Imatges

«III CONTES ANCIENS» PER F. FLEURET

Amb un bell prefaci de N'Andrè Therive i unes escobertes, saborosament estilitzades, gravades al boix pel nostre Enric Cristòfol Ricart, ens arriba el petit volum, acuradissim: «IIIContes Ancienso. d'En Fernand Fleuret» (1).

Es un menut llibre, curull, però, a vessar, d'esperit, i docte en alt grau.

Els qui es passen de llestos consideren l'escriptura d'En Fleuret com una paròdia, com un joc d'enginy, com un «pastiche» de mantes produccions de la literatura francesa de l'antigor. Però això és massa vistable perquè sigui exacte. Nosaltres gosem a creure, precisament, en bona part, el contrari.

El «pastiche» és aquí només un pretext.

En Fernand Fleuret, sota les aparences arcaiques del seu estil, és molt més contemporani del que sembla.

Els tres contes d'En Fernand Fleuret, que avui comentem, són, altrament, de tema i de lèxic un bon xic salats i empebrats.

Amanides d'una faisó parella, l'erudició sòlida, la sàvia gramàtica, la primmirada retòrica d'aquest autor singular, resulten, encara, molt més mengívoles i suggestives.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) *Editions des Belles-Lettres. — 89 Boulevard Exelmans. París. 1923.*

Dietari històric

13 setembre de 1472

EL COMTE DE PALLARS ES REFUGIA AL PALAU REIAL DE BARCELONA

Un dels que defensaren Catalunya contra Joan II, fou el comte de Pallars, Hug Roger III, nomenat capità general de l'exèrcit del Principat. Deu anys abans d'aquesta data comandà un atac a assalt a la ciutat de Girona, on s'estaljaven la reina Joana Enríquez i el primogènit. En aquell assalt creuà la porta dels Albadiners i la torre, arribant fins a la muralla antiga, que no pogué dominar.

Més tard anà a l'Empordà, a combatre els remences d'En Verntallat, als quals el rei donava ajut contra la Generalitat, i després prengué part en la defensa de la torre Baldovina, de Santa Coloma de Gramanet, corrent perill d'ésser presoner.

Quan per l'abril d'aquest any es perderen Sarrià i Pedralbes per la causa de Catalunya, anà a llur rescat; però la traïció s'havia generalitzat per totes bandes, i aquella darrera gesta no deturà la davallada de la revolució que anava ja a la posta. Cada dia més nombrosa la llista dels venuts, i en una sèrie d'intrigues alamentades des del campament reial, la calúmnia es dirigí també contra el comte, ja que tot és de creure quan una causa comença a ésser perduda.

Témia que el lloctinent, en Consell, els consellers i el Veguer volguessin agafar-lo i demanà al primer que li donès collida al Palau reial, per a guardar la seva persona, la qual cosa li fou atorgada.

Acusat d'estar en relació amb el seu oncle, el comte de Prades, la qual cosa ell negava, la seva estada es convertí en presó. Es constituí a la porta de la seva habitació una guàrdia de dotze homes, formada per tres ciutadans, tres mercaders, tres artistes i tres menestrals.

Després, en dir-se al Consell de Cent que el comte de Pallars des del mes d'abril intentava lliurar la ciutat a Joan II, fugí amb una guàrdia reduïda, per a salvar la seva vida. A la vall d'Anea resistí fins contra Ferran II en 1491.

Fou una veritable tragèdia la de l'infeliç comte. Bregà ardidament en el govern i en l'exèrcit, per la causa antirealista, exposà la seva vida i fortuna sense mires egoistes i sols per patriotisme i amor a la terra, i a l'hora final, es veié calumniat i perseguit pels mateixos als quals havia ajudat.

La situació a Barcelona

ELS ESTRANGERS EXPULSATS

L'inspector general de seguretat va dir l'altra nit que no era cert que no s'hagués expulsat de Barcelona cap individu, sinó que els tres que han sortit demostraren voluntàriament el desig d'anar-se'n i en vista que no hi havia pendent cap reclamació judicial contra seu se'ls facilitaren els passaports perquè ho efectuessin.

ELS MATALASSERS

La Directiva de l'Associació de mestres matalassers de Barcelona i el seu radi, posa en coneixement dels seus associats i del públic en general que des del dia 10 del corrent mes quedarà reglamentat, el treball amb la jornada de vuit hores, de vuit a dotze i de dues a sis.

DETINGUT

Segons diu la policia, per burlar-se d'una parella de seguretat en ésser escorcollat al carrer de Vila Vilà fou detingut En Salvador Casanovas Peret.

ALLIBERAMENT DE DETINGUTS

Dels 29 detinguts que hi havia al Palau de Justicia, pels fets de dimarts al monument d'En Rafel Casanova, en foren alliberats 14 a les vuit de la nit, i quatre més a mitja nit, els noms dels quals no s'han fet públics

El jutge del districte de la Universitat, que és el qui avui fa la guàrdia, ha manifestat que els altres que resten serien alliberats dema, i que si no s'ha fet abans ha estat per manca de temps material per fer les diligències, degut al crescut nombre de detinguts.

Tots els deixats anar han sortit del jutjat de guàrdia acompanyats de llurs famílies i amb la joia consegüent.

Hom ha pogut observar que molts dels detinguts estan ferits o contusos.

La llibertat dels 29 presos s'ha dictat provisionalment, ja que a tots se'ls declara processats per uns suposats delictes de «lesa pàtria» i «atemptat i resistència a l'autoritat».

EL PROCES DATO

Ahir, a dos quarts de deu de la nit, va celebrar-se al teatre del Bosc un miting a favor dels processatsts per la mort de l'ex-president del Consell de ministres, senyor Dato, organitzat pel Comitè pro-processats Dato.

Tots els oradors van recomanar en gran manera la unió de tots, per tal d'assolir la llur finalitat.

Van parlar-hi: Rueda, Monteagudo, Peiró, Roigé i Pestaña.

L'acte s'acabà a quarts de dotze, no havent ocorregut ni l'incident més lleu a la sortida.

Quan Barcelona es lliurava a Joan II, en virtut de la capitulació de Pedralbes, l'infeliç comte de Pallars, en pagament de la seva obra, es veia reduït a la misèria, ja que el monarca vencedor li confiscava els béns, tractant-lo com a enemic, la qual cosa demostra clarament la seva innocència i la necessitat que altres generacions de catalans rehabilitin la seva bona memòria. Els seus territoris, fets marquesat, passaren al ducat de Cardona, i més tard al de Medinaceli.

ESPIGOLAIRE

L'Institut de Química Aplicada

Durant la segona quinzena del mes de setembre quedarà oberta la matrícula per a les ensenyances que es donen a les seccions de l'Institut de Química Aplicada, segons les condicions que seguidament s'exposen:

Ensenyances de Directors d'Indústries Químiques.

Des del dia 15 del corrent mes quedarà oberta a la Secretaria de l'Institut de Química Aplicada la matrícula dels quatre cursos de les ensenyances de Directors d'Indústries Químiques.

Els alumnes que vulguin inscriure's han d'haver complert 17 anys.

En l'acte de la inscripció abonaran l'import de la matrícula, que és de 400 pessetes.

Per respondre del material que inutilitzin abonaran 400 pessetes en concepte de dipòsit. La Secretaria quedarà oberta tots els dies feiners, de deu a una, i de cinc a set.

Els alumnes que ingressin a l'Escola han de presentar un certificat de naixement i un certificat dels estudis que hagin cursat.

La matrícula del primer curs quedarà tancada abans del dia 30, si el nombre d'alumnes inscrits arribés al límit assenyalat.

Laboratori d'Estudis Superiors de Química

El caràcter de les ensenyances que en aquest Laboratori es proporcionen és absolutament pràctic, de manera que els alumnes que siguin admesos hauran de posseir coneixements teòrics de química en cada un dels rams que vulguin dedicar-se, per a poder-ls aplicar mitjançant exercicis i treballs pràctics que faran ells mateixos, sota la direcció del professor corresponent.

Donat el caràcter d'aquests estudis, els cursos són individuals, i si bé poden començar-se en diferents èpoques de l'any, els normals comencen per l'octubre.

Les condicions i drets de matrícula i altres dades que puguin interessar, es donaran a Secretaria a qui ho solliciti.

Festival de l'Associació de la Premsa

CONCURS DE SARDANISTES

Per al Concurs de sardanistes organitzat per l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat, el qual se celebrarà diumenge vinent, a la tarda, a l'Exposició Internacional del Moble, i que promet constituir un gran esdeveniment, s'han inscrit fins ara les següents «colles»:

«Els ben avinguts», de Barcelona; «Esclat de Joventut», de Sabadell; «Tot dansant», de Barcelona; «Aplec de Joventut», d'íd.; «Dansaires de l'Agrupació», d'íd.; «Els sardanistes de l'Orfeó», de Sans; «Dansaires Barcelonins», de Barcelona; «Sardanistes Andreuencs», d'í.; «Dansa i Amor», d'íd.; «Els Dansaires d'En Pep», d'íd.; «Espigues i Roselles», de Badalona; «Voltaires», de Barcelona; «Oreig», d'íd.; «Timbal del Bruch», d'íd.; «Dansaires del Vallès», de Sabadell; «Joventut Barcelonina», de Barcelona; «Sempre Avant», d'íd.; «Grup Sardanista Hotafranquí», d'í.; «Esbart de dansaires de l'Orfeó de Sans», d'íd.; «Nou Esclat de l'Orfeó de Sans», d'íd.; «Nostra Dansa», de Badalona; «Colla Montserratina», de Barcelona; «Colla Depuració», d'íd.; «Dansaires de Catalunya», d'íd.; «Anelics Nuris»; «Flor de Llibertat».

Sardanes

El III Aplec Sardanístic organitzat per la Societat cultural «Sant Jaume», de Premià de Dalt, que tenia de celebrar-se el propvinent diumenge, dia 16, ha estat aiornat per coincidir amb el Concurs de Sardanes organitzat per al mateix dia per l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, a l'Exposició del Moble.

La nova data de l'Aplec serà anunciada oportunament per a coneixement dels devots de la nostra dansa nacional

L'Exposició de 1926

La Junta directiva de l'Exposició, en la seva última reunió, ha acordat aprovar, en pricipi, el Reglament i la classificació de l'Exposició de 1926; iniciar la constitució de les delegacions que han d'invitar oficialment els països estrangers perquè concorrin a l'Exposició; adjudicar a la casa «Enginyeria i Construccions» l'obra del Gran Palau de les Nacions per haver estat la seva proposició la més aventatjosa de les presentades al concurs; aprovar l'organització dels serveis tècnics; celebrar un concurs internacional per a elegir els cartells anunciadors de l'Exposició i desistir de celebrar el Congrés Exposició de la Tècnica de la Construcció que es projectava per a l'any 1924 per tal com l'aproximitat de la gran obra de l'Exposició exigirà que tots els treballs s'hi concentrin.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 4

L'Onze de setembre d'enguany

UNA CARTA DEL PERIODISTA SENYOR AGELL

Ha estat adreçada la carta següent al senyor president de l'Associació de la Premsa Diària:

«Senyor:

«Ahir matí mentre, vora el monument d'En Casanova, es desenrotllaven els vergonyosos fets que coneix tothom, en servei d'informació per a «El Correo Catalán», a la redacció del qual pertanyo, vaig dirigir-me, donant a conèixer la meva condició de periodista, a un comissari de policia, demanant-li m'expliqués l'origen dels lamentables incidents, i preguntant-li quin delicte havien comès les senyoretes i criatures, a les quals, encara en aquells moments estaven apallissant els guàrdies de Seguretat i els agents de policia.

Es coneix que les meves preguntes tingueren la virtut de fer sortir de pollaguera, no tan sols l'abans dit comissari, sinó també uns subjectes que l'acompanyaven, en forma tal, que, després d'ordenar que dos guàrdies de Seguretat m'agafessin pels braços, s'esbravaren dirigint-me els més baixos i denigrants insults. Si hagués tingut les mans lliures hauria castigat allí mateix aquella innoble agressió, sense tenir en compte ulteriors i greus conseqüències, puix qualsevol sap les valenties que contra un home sol haurien estat capaços aquella colla de «tipus» que tenien a la mà una pistola i a la butxaca una credencial de policia, que els donava patent d'impunitat.

No cal que li digui que fou inútil, que jo invoqués la meva condició de reprter, bo i mostrant el meu carnet d'identitat. Poc va faltar perquè me l'estripessin, afegint-hi que si parlava més m'apallissarien, perquè «ya estaban cabreados de esos m... de periodistas». I perdoni, senyor president, la transcripció literal d'aquesta frase.

Sense perdre el domini de mi mateix, cosa certament dif'cil en aquelles circumstàncies, vaig llançar-los a la cara el meu nom de català honrat, demanant que ells fessin el mateix. Fou debades mon prec, puix els qui cometeren la valentia d'apallissar dones i canalla, no tingueren el coratge de donar, ni en català, ni en castellà, el nom o el motiu amb que són coneguts.

M'he cregut en el deure, senyor president, d'assabentar-lo de quant acabo de relatar. S'ha volgut, de la manera més covarda i grollera, infeir un greuge al meu honor de cavaller i a la meva dignitat professional així mateix a la de la collectivitat periodística: jo espero trobar empar i ajut en les entitats representatives vostres per a aconseguir que les exralimitacions comeses pels innominats agents, tinguin per part de llurs superiors autoritats la merescuda sanció.

Quedo a les seves ordres i molt atent s. q. e. s. m.,

Miquel Agell Nadal.

Barcelona, 12 de setembre de 1923.»

UN TELEGRAMA AL SENYOR SALVATELLA

La Residència d'Estudiants de Catalunya, ha tramès el següent telegrama al ministre d'Instrucció pública:

«Protestem davant del ministre comparticr contra els inhumans atropells a la multitud indefensa i el sabotatge insultant de les corones a l'estàtua d'En Casanova, i demanem el castig dels caps de policia responsables de l'estúpida sevicia.»

EL FOMENT DE LA SARDANA

Aquesta benemèrita entitat ens facilita la informació següent:

«Repassada la llista de corones que publica el diari de la seva digna direcció, trobem a mancar-hi el nom de la nostra entitat, el dels sardanistes d'Esplugues i els de Vilassar. Ja sabem que ni és equivocació de vostès ni de la Comissió, sinó que és degut als incidents esdevinguts. Així atallem el nostre, perquè vostè se'n faci càrrec, i pugui fer constar que els elements sardanistes, que ens honorem en representar, han complert amb llur deure patriòtic, retent homenatge als màrtirs de la llibertat.

«Com en anys anteriors, el C. D. del Foment va reunir-se amb un gran estol de sardanistes a la plaça d'Urquinaona, a un quart de dues de la tarda, la comissió, per cert, nombrosíssima, es posà en marxa, junt amb la popular cobla «Barcino», que tambés, com els anys anteriors, es proposà fer-nos retirar per les porteries i travesies de la Ronda. Acabada aquella terrible escomesa, ens trobàrem amb que la força, no sols havia atacat tots els ciutadans, sinó que fins tots els objectes que trobaren al pas, n'era una prova el fet que, i posem solament un exemple, el contrabaix de la cobla havia estat fet malbé del tot, a cops de sabre.

Tots els intents, peer a portar les corones al monument foren inútils.

Finalment, posàrem les corones en un auto que venia d'Acció Catalana, i al cap de poca estona, eren trepitjades i fetes malbé per la policia.

SOLDAT SUMARIAT

Dimarts, des de la Delegació de Policia d'Ortigosa, fou traslladat a la guàrdia del Principal, de la caserna de les Drassanes, el soldat del regiment de Bailén, Eduard Pla Querol, qui fou detingut, com diguérem, en remetre una corona a la Comissió organitzadora de l'homenatge a En Casanova.

L'esmentat soldat, que es troba amb permís en aquesta plaça, ha estat sumariat, quedant a disposició d'un dels jutges instructors d'aquesta Capitania general.

A MATARO

Com cada any Mataró ha donat públiques i entusiastes mostres de la seva adhesió al gran homenatge que Catalunya tributa als seus darrers màrtirs en aquesta luctuosa data.

Durant tot el dia la bandera catalana volejà ben sola en la façana de les Cases Consistorials.

L'Ajuntament envià una comissió de regidors a dipositar una corona a l'estàtua d'En Casanova. Igualment ho feren la Unió Regionalista, Joventut Nacionalista, Casal Catalanista, Grup Sardanista, Esbart Infantil de Dansaires, Agrupació Científico-Excursionista, Grup Montserratí, Grup Excursionista «Els Tranquils», els Pomells de Joventut i alguna altra entitat.

Al matí, a les set, el Pomell de Joventut «L'Englantina» féu celebrar una missa en sufragi dels herois catalans en l'altar de la Mare de Déu del Montserrat, de l'església de Santa Anna de P.P. Escolapis, que fou força concorreguda.

I a la nit, a la plaça de Pi i Margall, la cobla «Iluro» donà una audició de sardanes, organitzada pel Grup Sardanista. Una grossa gentada es congregà a l'ample plaça, omplint-se sava donar lluiment a la diada, tocant la sardana «Per tu ploro» i «Els Segadors».

Heu's ací, però, que, en arribar a la Ronda, ens veiérem enrotllats per l'anomenada força de Seguretat, i tots nosaltres fórem brutalment atropetota d'un bellugueig alegre i engrescador, que a onades creixia, creixia.

EL QUE DIU EL GOVERNADOR

Preguntat el governador ahir vespre sobre la visita que li havien fet els parlamentaris, es limità a dir, amb un to de mal humor, que li havien fet patent llur protesta pels successos de dimarts, afegint que fins admetent el delicte, trobaren injustificades les represàlies.

El governador va contestar-los que trametria la protesta al govern i que es faria un expedient per a depurar els fets.

LA PROTESTA DE L'ALCALDE

El senyor Alcalde visità ahir dimarts a la tarda el senyor governador civil per a presentar-li una enèrgica protesta pels procediments emprats per la força pública durant els esdeveniments del matí i dels quals resultaren lesionades nombroses persones entre elles senyores i nens.

El senyor alcalde està realitzant gestions per aconseguir que siguin posats en llibertat els detinguts pels esmentats successos.

Bisbat

— Es a Barcelona el Rndm. don Benjámí Miñana, Superior general dels Operaris diocesans.

— A l'Institut de Religioses de la Immaculada Concepció (Passeig de la Bonanova), ha fet la seva professió religiosa la novicia Sor Maria de Loreto Trinchet i Cortacans.

L'apadrinaren en tan tendra cerimònia el seu pare don Josep Trinchet i la distingida senyora donya Susagna Suaña, vídua de Serra.

— Després d llarga i penosa malaltia ha lliurat la seva ànima a Déu el virtuós sacerdot Rnd. Joaquim Gelada, rector de Mayà (Girona).

— Demà tornarà probablement a Barcelona, donant pere acabat el seu estiueig, el nostre venerable Prelat doctor Guillamet.

Els esports

El Centre Excursionista Rafel Casanova assabenta a tots els que hagin adquirit contrasenyes per assistir a la IV Excursió collectiva de Catalunya que els dies 14 i 15, a les hores de costum, podran canviar-les pel bitllet definitiu d'anar i tornar a Sant Celoni.

Tenim noves d'haver-s'hi adherit la majoria de les entitats i agrupacions excursionistes de Barcelna i fora d'ella, i prometent assistir hi els presidents dels més importants centres que emparen l'excursionisme català.

A més, els que per un oblit involuntari no els ha estat possible inscriure's a temps, se'ls prega d'ésser ben matí a l'estació de França, diumenge vinent, a fi d'obtenir cabuda en el mateix tren de la comissió organitzadora.

CICLISME

Unió Esportiva de Sans. — Cursa per a tercera categoria i neòfits.—La Secció ciclista d'aquesta important entitat té en organització, per al proper dia 24, una cursa de 50 quilòmetres per carretera, en el trajecte de Sans-Garaf-Sans, reservada a corredors de tercera categoria i neòfits.

En aquesta cursa es concediran els següents premis: primer, 40 pessetes i un objecte; segon, 25 pessetes i un objecte; tercer, 15 pessetes i un objecte; quart, 10 pessetes i un objecte, i cinquè, 10 pesseles i un objecte. Demés es concediran altres deu premis consistents en objectes per als deu classificats després dels cinc primers.

Les inscripcions s'admeten ja en el local social de la Unió Esportiva de Sans, carrer de Sans, 76, tots els dies, de quatre a set de la tarda i de nou a deu de la vetlla, havent de donar, en fer la inscripció, una pesseta, no retornable, per al dorsal.

Dintre pocs dies es publicarà el reglament d'aquesta cursa.

BARREJA

Tir. — Tingué lloc la tirada de Compensació per categories, amb el següent resultat: primera categoria, Na Carme Carbó de Queralt; tercera categoria, senyors Llorenç Cerdà, Longinos Almarcha, Josep Solà, Josep Marem, Josep Lizondo, Carles Soldevila, Enric Castillon i Enric Santaló.

Amb aquesta tirada s'ha finalitzat el Concurs de Catalunya del present any, havent obtingut un indiscutible èxit per tots conceptes, per la qual cosa mereix molts elogis la Comissió executiva formada pels vocals de la Directiva senyors Jaume Roure, Antoni Prevosti, Antoni Modolell, i del soci vocal de la Comissió tècnica N'Emili de Cruz, els quals amb gran zel i activitat han sabut portar a feliç terme un concurs compost de 16 tirades diverses, nodridíssmes totes de concursants, i sense ocórrer el més lleu incident.

Ha estat també digna de lloança l'actuació dels senyors Longinos Almarcha i Manuel Rotllan en el càrrec de jutges de camp; la de l'inspector del Polígon, N'Alexandre Badia; com així mateix la dels senyors tinent coronel Antoni de la Rubia, capità En Juli de Lasarte, N'Eduard Mas, En Josep Carreras, N'Antoni Mas, N'Angel Sales, En Josep Esquena, En Ventura Bazaria i N'A. Mas d'Alabastro; els quals, alternadament, han constituit el Jurat en les diverses competicions.

El valuós concurs prestat per diverses personalitats, cases de comerç i banca, societats, cossos d'aquesta guarnició, armeries i alguns socis cedint importants premis, ha contribuit molt a l'èxit obtingut; i per això la Representació està agraïda a tots els que han intervingut i cooperat en el citat concurs.

Per a tenir una idea de la magnitud d'aquest certamen de tir bastarà consignar el fet d'haver-se disparat 8.773 cartutxos en tirada oficial, ultra altre doble quantitat consumida en entrenament pels nombrosos concursants.

LAWN-TENNIS

Filadèlfia, 13. — Campionat mundial de lawn-tennis:

L'espanyol Manuel Alonso venç a Brugnon per 6 a 3, 6 a 2, 3 a 6, 5 a 7 i 6 a 4. — Havas.

Es requisit indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

Notes de la Generalitat

Despatx de les seccions en la reunió del Consell permanent dels dies 10 i 11 de setembre de 1923.

Carreteres, camins i ponts:

Recepcions parcials de la pedra que s'està proveint a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, primera secció.

Reconeixement i, si s'escau, recepció definitiva de les obres del camí veinal de Manlleu a Folgueroles per Roda i Tabèrnoles, tros primer, i de les obres de fabrica del camí veinal de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb, a Vich, tros primer.

Aprovació de l'acte de recepció definitiva de pedra partida proveida tot el camí de Boadella a la carretera de Madrid a França.

Adquisició de material amb destinació als serveis tècnics de carreteres, demarcacions de Barcelona i Girona.

Aprovació del projecte reformat i adicional del camí en construcció de Sant Llorens dels Morunys a Llinàs.

Aprovació del projecte de paviment de formigó en el quilòmetre 1 del camí veinal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat.

Adjudicació definitiva de la subhasta de les obres del camí veinal de Manresa a Calaf, per Fonollosa, a don Francesc Xavier Turull.

Cultura:

Delegació a favor de don Frederic Cull i Verdaguer, professor de l'Escola d'Administració, per a assistir al II Congrés de Ciències administratives que ha de celebrar-se a Brusselles.

Acceptació de la presidència d'Honor de la pròxima Exposició de Dibuixos, organitzada per la Junta de Museus de Barcelona.

Publicació de la fulla del mapa geològic corresponent a Barcelona.

Telèfons:

Acabament de l'estesa de la nova línia Molins del Rei, i de les noves línies Cervera-Pons, Bellpuig-Balaguer, Torroella de Montgrí-Ullar i Santa Maria de Corcó-Can Toni Gros.

Començament dels treballs d'estesa de les línies Balaguer-Tremp, Sant Celoni-Campins i Llinàs-Villalba Sasserra.

Obres Hidràuliques:

Aprovació del pressupost de despeses per a l'estudi del projecte d'abastiment d'aigües potables d'Albarola, agregat de Tregó de Boguera i de Sant Pere de Torelló.

Agricultura:

Concessió d'auxili tècnic per a dirigir la vinificació de les seves collites al Celler Cooperatiu de Ripoll, Celler Cooperatiu de Rubí, al Sindicat Agrícola Social de Guiamets, al Celler Cooperatiu de Dubí, al Sindicat Agrícola de Sant Cugat del Vallés, al Celler Cooperatiu del Sindicat Agrícola i Caixa rural de Falset, al Sindicat Vinícola del Baix Priorat de Marsà, al Sindicat Agrícola de Sampedor, i al Sindicat de Vinyaters d'Igualada.

Concurs per a la provisió de la càtedra de Botànica general i sistemàtica de l'Escola Superior d'Agricultura.

VIATGE D'ESTUDI

Ahir marxaren, en viatge d'estudi cap a Ripoll, Mongrony, Castellar d'En Huc, Pobla de Lillet, Figolales-Mines, Olvan, Gironella i Manresa, els alumnes d'Indústries Químiques de l'Escola del Treball, que aquest any han acabat amb profit els estudis de la dita especialitat, acompanyant-los dos professors i el secretari general de l'Escola.

tir-hi.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Cardedeu, La Baells, La Garriga, Lliçà de Vall, Polinyà i Talamanca, corresponents a l'any 1921-22.

Dictàmens de censura sense esmenes als comptes municipals d'Igualada i Mataró, de l'any 1921-22, que s'han d'elevar al Tribunal de Comptes de Madrid al qual competeix sa definitiva resolució.

De la SSecció d'Hisenda:

Informe al governador sobre els recursos interposats per l'Energia Elèctrica de Catalunya, Companyia Barcelonesa d'Electricitat, Societat General d'Aigües de Barcelona i altres contra el pressupost municipal ordinari d'aquesta ciutat per a l'actual exercici econòmic.

Idem idem respecte del recurs dedunt contra al dit pressupost per l'Associació de Propietaris de la Barceloneta i altres entitats anàlogues.

La Comissió Provincial a despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per don Antoni Pons contra l'acord de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès pel qual se'l destituí del càrrec d'arquitecte municipal.

Provisió de places d'individus del Cos de Mossos d'Esquadres de Barcelona.

Exempció de subhasta sollicitada per l'Ajuntament de Tona per a efectuar obres per administració a l'Escorxador públic de la localitat.

Expedient relatiu a l'autorització sollicitada per la S. A. «Minera de Llobregat» per a construir un cable elèctric per a carbons, des de les mines de La Nou fins a l'estació de Serchs, del ferrocarril de Manresa a Berga.

Recurs d'alçada interposat per don Esteve Elias contra l'acord de l'Ajuntament de Teyà, de 26 de juny últim, pel qual li fou denegat el permís per arranjar i elevar una paret de tanca d'una finca de la seva propietat.

Expedient relatiu a la petició formulada per don Lluis Salip Rifà de què es registri al seu favor una mina de ferro de 20 pertenences denominada «Luisa», en terme municipal de Papiol.

«QUADERNS D'ESTUDI»

Acaba de sortir el número 56 de «Quaderns d'Estudi», publicació trimestral del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya que conté el següent sumari:

Josep Barberà, L'educació musical en l'escola primària. Ferran M. Palmés, El bilingüisme de l'escola primària. Joan Minguez, Unes pàgines de Quintilià sobre educació. M. Reventós, Antecedents de la Guerra europea. J. Massó Torrents, L'antiga Escola poètica de Barcelona. A. V. Reixach, Polònia. Reproduccions: Universitat de Friburg a Suissa: Curs d'estiu de 1923. Bibliografia: Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Estudis Universitaris Catalans. La Philosophie au Moyen Age, per E. Gilson. Alphonse V, roi d'Aragon et de Naples, et l'Albaine de Scanderberg, per C. Marinesco. De la Natura, per Lucreci. Sintaxi Catalana segons els escrits en prosa de Bernat Metge, per Arfós Par.

«CRONICA OFICIAL»

El darrer número de la «Crònica Oficial de la Mancomunitat de Catalunya» publica el següent sumari:

Presidència: Assumptes generals, Palau de la Generalitat. Negociat d'Arquitectura. Homenatges, festes, etcètera. Personal.

Cultura i Instrucció.—Serveis científico-administratius: Comissió d'Educació general. Servei de Meteorologia.

Museus, Biblioteques i Arxius.—Junta de Museus de Barcelona. Biblioteca de Catalunya. Biblioteca del Consell de Pedagogia. Biblioteques Populars. Biblioteca Popular de Borges Blanques, de Canet de Mar, de Figueres, d'Olot, de Sallent, de Vendrell, de Vich.

Ensenyament.—Ensenyament superior: Institut de Fisiologia. Ensenyament normal: Escola d'Estiu. Ensenyament primari. Escola Montesori. Ensenyament professional: Escola de Tall, de Girona. L'ensenyament femení a Catalunya. Ensenyament tècnico-industrial: Escola del Treball. Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar. Ensenyament artístic: Escola Superior dels Bells Oficis. Educació física. Exteisió d'Ensenyament tècnic. Premis, beques i subvencions. Personal.

Vària.

Agricultura.—Escola Superior d'Agricultura.

Serveis tècnics d'Agricultura: Direcció. Servei de Tera campa. Plagues del Camp. Servei d'Arbres fruiters. Campanya contra la llagosta en terres d'Aragó. Servei de Viticultura i Enologia. Auxilis tècnics. Servei d'Acció social agrària. Laboratori d'Anàlisi. Laboratori de Patologia vegetal. Servei de Ramaderia. Personal.

Telèfons.

Carreteres, camins i ponts: Construcció. Arbrat. Material. Camins de bast. Personal.

Vària.

Beneficència i Sanitat.—Beneficència: Obres. Hospitals. Manicomis. Asils. Personal. Subvencions. Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència: Girona, i Lleyda.

Sanitat: Brigada sanitària.

Política social.

Hisenda: Contingent. Arbitris. Propietats. Empréstits. Préstecs. Personal. Caixa de Crèdit Comunal.

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Carterista detingut

Dilluns passat fou detingut per la guàrdia civil de Tàrrega i posat a la disposició de l'autoritat judicial de la dita vila, un carterista anomenat Pere Díaz i García (a) «Argentino», de 22 anys d'edat, natural de Buenos Aires.

Aquest subjecte va ésser sorprès quan intentava de furtar un moneder. Quan se'l va escorcollar li fou trobat al damunt un rellotge sustret a Sant Sebastià.

Els soldats de quota

S'invita als pares de soldats de quota del reemplaç de 1920-1921, que serveixen a l'Africa, que acudin demà dijous, a dos quarts de deu de la nit, al Circol Mercantil.

Aquesta anunciada reunió ha estat convocada pel delegat que, en representació dels pares, va assistir al Congrés de pares de soldats de quota, celebrat a Madrid.

El delegat donarà compte de la tasca realitzada per tal d'acordar el que sia més oportú.

Altres noves

El governador general de la plaça, comunica que es farà un nou arranjament del camí del Castell de Gardeny.

—A l'Audiència demà es veurà i fallarà una causa judicial instruïda pel jutjat d'aquesta capital, contra Francesc Niubó i Niubó, pel delicte de lesions. El defensarà l'advocat senyor Sol, representat pel procurador senyor Galcerà.

—S'ha atorgat l'excedència a la professora d'aquesta Escola Normal de mestresses, Na Maria Victòria Moreno i Arazandi.

—Per l'inspector de mercats ha estat decomisada una partida de peix que no reunia les condicions necessàries per al consum públic.

—De Madrid s'han rebut noves assegurant que l'actual governador d'Oviedo i diputat de la Mancomunitat pel districte de Balaguer, senyor Novell, serà nomenat governador de Bilbao.

—El dia d'avui ha transcorregut amb el firmament ennuvolat, havent plogut a la nit, si bé no tant com es creia.

Penedès

TORRELLES DE FOIX.—Diumenge passat, dia 9, celebrà solemnement mossèn Joaquim Socada, rector d'aquesta vila, el 25 aniversari del seu rectorat.

Fou una manifestació religiosa inusitada, i a la vegada exteriorització d'afecte digna del sacerdot que tant s'ha desvetllat en el guiatge espiritual i material dels seus fidels, incansablement acomplert en el llarg període de 25 anys. Va saber el poble correspondre als molts favors que silenciosament ha fet en tota mena de necessitats.

Amb assistència de totes les autoritats locals, i apadrinat pel senyor don Salvador Raventós, ex-governador de Barcelona, i la seva senyora esposa, tingué lloc a les deu la benedicció de les obres que s'estan efectuant a la façana i al campanar de l'església parroquial, prenent la paraula el senyor Raventós per a saludar el poble. Tot seguit començà l'Ofici, cantant-se la Missa Pontificalis, de Perosi, magistralment interpretada per la capella del senyor Bové, de Vilafranca del Penedès.

Féu un eloqüentíssim sermó el doctor don Lluís Urpí, glossant el sacerdoci catòlic com les noces típiques que ponderà Sant Pau, fent veure les virtuts que es requereixen per dur a terme aquest desposori, calcades en la persona del venerable celebrant.

Acabat el llarg besamans, durant el qual es cantà el Te Deum, tingué lloc a la casa rectoral la remesa del valuós pergamí, joia acuradíssima de bon gust, ofert pel poble i colònia per regraciar a l'incansable rector, el seu zel constant en dirigir les àmines i restaurar el temple parroquial.

Mossèn Joaquim Socada, contestà a antes mostres d'afecte, amb paraules rencades per l'emoció.

A continuació, rebé la simpatia del poble i gaudí en amical convit dels bons efectes que gaudeix en les seves múltiples relacions.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Dels fets de dimarts

En aquesta ciutat ha produït una enorme indignació la escomesa de la policia, dimarts passat a Barcelona el peu del monument d'En Casanova.

Si bé és cert que tothom ja sap l'odi que es porta als catalans, mai ningú no s'hauria pogut imaginar que assolís una virulència tan extremada.

Moviments sísmics

El passat diumenge, a dos quarts d'una del migdia, van notar-se a Ribes del Fresser dos moviments sísmics que varen alarmar els veïns.

Aquests dos moviments foren seguits, havent tingut una durada de 5 a 10 minuts, originant sensibles vibracions a les cases i oscillacions en els mobles.

El temps

El temps registrat ahir fou el següent:

Temperatura màxima 28'1. Temperatura mínima 14'1. Aigua evaporada 2'9. Recorregut del vent 108. Pressió atmosfèrica 754'7. Humitat relativa 60. Vent S.O. Núvols cúmulus. Quantitat de núvols 7.

Altres noves

Per la guàrdia civil han estat detinguts a Sort, districte de Cornellà de Terri, Miquel Campasol i Font i el seu fill Francesc, campaners de l'església d'aquell poble, declarant que durant aquests últims temps havien efectuat quatre robatoris. Un de 200 pessetes, dos de 75, i el darrer de 116, les quals quantitats han estat sustretes d'uns diners que guardava el senyor rector, el propietari dels quals era En Joan Cirera.

—El tramvia de Fiassà a Palamós, a prop de La Pera, ha envestit un carro propietat de Joan Vila. Sortosament no hi ha hagut cap desgràcia personal. Solament el carro esmentat ha sofert alguns desperfectes.

—Han estat concentrades parelles de la guàrdia civil per custodiar alguns bancs d'aquesta ciutat, degut al rumor d'haver-se rebut confidències assegurant que serien atracats alguns establiments de crèdit.

La Selva

TOSSA DE MAR. — Amb gran satisfacció, constatem avui alguns aspectes de la catalanització d'aquesta vila:

Al «Casino Miramar», on fins ara mancava en absolut l'exteriorització de l'espiritualitat nostrada, hom ha ornamentat la sala de ball i el cafè amb fullatge verd i un gran profusió de banderes catalanes. Així mateix, ha installat un gran quadro amb els noms dels membres que integren el seu Consell directiu, intelligent treball degut a l'entusiasta i voluntariós artista En Martí Coderch, en el qual hi ha un gran escut de Catalunya i cintes catalanes. Es aquest un bon començament per reintegrar-se al general moviment patriòtic actual.

—La Delegació de Nostra Parla inaugurà amb En Rafel Cardona un curset de llengua catalana, al qual han assistit gran nombre d'alumnes. Hanant-se el senyor Cardona, hom ha designat a En Ricard Civil per continuar el curset, i així és prosseguida encara una feina tan profitosa.

Els esmentats elements de Nostra Parla, han començat a fer visites per la catalanització dels rètols, i estan disposats a emprar tota la seva força, per evitar que se'n posin de nous en altra llengua que la nostra.

—De la Diada de la Llengua Catalana que hom celebrà amb tan d'èxit el 29 d'agost, van sobrar 120 pessetes les quals foren destinades als necessitats de la vila, i 36 pessetes més, les quals han servit per inaugurar una llista de subscripció a profit del Pavelló per nens dels Pomells de Joventut que patrocinen N'Ismasi Pons i altres elements de la colònia.

Més aspectes podríem enumerar encara, però com alguns d'ells són avui coses a fer, deixem per aleshores l'explicar-los. Ens plau, avui, haver donat la impressió de l'existència d'un neguit nacionalista, que fins ara semblava endormiscat en aquella històrica vila.

Els Jocs Florals de Vilassar de Mar

A l'espaiós envelat de la vila tingueren lloc els Jocs Florals de Vilassar de Mar, amb gran animació i concurrència.

Oberta la festa per l'alcalde, En Joan Llimona dona lectura al seu discurs presidencial, breu oració enaltidora del verb nostrat en sa més cristiana exaltació.

Tot seguit, En Miquel S. Trias llegí la seva memòria escaient, fent una precisa crítica de les obres premiades.

Resultà guanyador de la Flor Natural N'Octavi Saltor, el qual elegí Reina de la Festa la distingida agraciada senyoreta Na Rosa Alsina i Duran, esplèndidament abillada i enjoiada, que passà a ocupar el seu soli acompanyada d'una exquisida Cort d'Amor formada per les gentils damisel·les Eulàlia Alsina, Josefina Pujol, Felipa Roig i Montserrat Serra. Les xamoses nenes Joaneta Abril i Dolors Amat actuaren de patges reials.

L'Englantina fou obtinguda per En Josep M. Prous-Vila, i la Viola per En Josep M. Casas de Muller.

Foren guanyadors dels premis extraordinaris els autors Bertran i Pijoan, Flo, Mn. Cardona, Burgas, Salom i Morera, Foloh i Torres (Manuel i Joaquim), Rocamora, Fuster, Mn. Sanabra, Jaume Font, Saltor, Casas de Muller, Riba, Arderiu, Duran, Omar, Pujadas i Tintoré.

Els premis musicals corresponguéren a En Joan Lambert i a En Gaspar Cassadó.

En J. Ruiz Porta llegí el subtil palament final d'En Carles Soldevila.

Després de l'acte literari la Reina obsequià els que hi havien pres part amb un lunch servit al Patronat Social, que fou un amable final de festa.

Pla del Llobregat

SANT VICENS DELS HORTS. —De molts anys en aquesta part, no s'havia vist una activitat i contrapunt, com aquest, per a celebrar les festes de la Mare de Déu de Setembre, com ho proven els següents actes celebrats.

El dia 8, a les cinc de la tarda, per la companyia que dirigeix En Jaume Borràs i de la qual formaven part les artistes senyora Baró i senyoreta Aznar, es representaren, amb la propietat que cal suposar, «La mort civil» i «La Teta gallinaire».

En Jaume Borràs, en obsequi a la Societat Vicentina, recità algunes poesies patriòtiques, entre elles «L'etzevara», d'En Pitarra; «El Pepet i la Pepeta», d'En Guimerà, i «La llengua trocejada», d'En Rahola, valent-li a En Jaume Borràs un altre triomf.

—Fou també una nota altament simpàtica, la festa que, amb motiu d'esser el sant de la simpàtica senyoreta de la xamosa filleta del conegut industrial de Barcelona, En Jon Almirall, se celebrà el dia 3, a la tarda, a la casa senyorial Casa Torre que els esmentats senyors posseeixen al lloc conegut pel «Turó», d'aquesta vila.

—El dia 9, al Centre Catòlic i per l'Ele d'Aficionats «Grup Montseny», es posà en escena l'obra «Guillem d'Alzinar», que fou un èxit per tot l'Elenc, i particularment, pel seu director En Ramon Grifell.

—El dia 9, a les cinc de la tarda, i per l'Elec d'Aficionats del Teatre Guimerà, muniat a la Natra, i d'un efecte verament poètic, i formant-ne part l'artista senyora Pérez Cabrero, es posaren en escena les obres «La nieta de su abuelo», «La Alsaciana» i «La alegria de la huerta», pels joves aficionats En M. Perales, barítono i J. Sabat, tenor, els qual, com aficionats, ho feren molt bé. També, el jove Antoni Moya, com a tenor còmic, fou molt aplaudit i fins es féu el predilecte del públic.

La Sagarra

IGUALADA — Els carrers de Sant Ignasi i Sant Francesc, han celebrat la seva tradicional festa de veinat, prenent-hi part els gegants, nans i diables del barri. Hi hagué passada per la música, il·luminàries, jocs populars i grans ballades, ultra els divins Oficis a la parroquial, força concorreguts.

—Igualment els veins del carrer de l'Argent han demostrat que saben conservar els costums de llurs passats, d'honorar llur patrona la Mare de Déu de la Guia, il·luminent per la festa tot el carrer, el qual presentava un bell cop d'efecte. La centenària capella va ésser molt visitada, i tots els habitants estigueren de joia i satisfacció en els diferents actes que són de consuetud.

—Està ja acordat el programa d'obsequis que es faran al grup de professors i tècnics que visitaran la nostra ciutat, després d'assistir al Congrés de la Societat internacional de químics de la indústria del cuiro, el qual se celebrarà pròximament a Barcelona.

La Comissió local organitzadora dels dits obsequis, la formen els regidors senyors Palmer (Antoni i Pau), Amadeu Guitart, Jaume Talló, Josep Ferran, i els senyors Josep Pelfort, Emili Sabaté, Josep Serra Abadal, Ramon Riba, Marcelí Valls, presidents respectivament del Circol Mercantil, Ateneu Igualadí, Federació Patronal, Foment i Centre Gremial, i a més el senyor Manuel Roca, de la Junta de l'Associació Patronal de Blanquers.

La presidència d'aquesta Comissió l'ocupa el senyor batlle d'Igualada, i la vice-presidència el senyor president de l'Associació, N'Antoni Serra, actuant de secretari el senyor Manuel Mateu.

—Dissabte i diumenbe passats, tingué lloc la corregude de toros a la plaça d'Odena, en lloc proper al nostre terme. No hi assistí el públic que esperaven els organitzadors de l'espectacle. Amb tot no deixà d'haver-hi espectadors força entusiasmats en la lluita de les bèsties.

—Ha mort el jove Antoni Pelfort i Bernadas, fill del conegut industrial blanquer don Agustí. El sentiment causat per aquesta pèrdua es palesà en els actes de l'enterrament i funerals, que van ésser molt concorreguts. Acompanyem la família en el just condol.

—A l'església de Nostra Dona dels Dolors, s'hi celebra l'Octavari solemne que en aquest temps es dedica a

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Vetllada patriòtica

La nit passada va celebrar el Centre d'Acció Catalana, ocmmemorant la data de la caiguda heròica de Barcelona, una vetllada íntima al seu estatge social.

Diversos socis de l'esmentada entitat, varen explicar la part de la història nostra, dels temps que precediren la diada lluctuosa de l'Onze de Setembre.

En l'esmentat acte també foren llegides algunes interessants composicions patriòtiques.

Una altra Joventut Nacionalista

S'anuncia per al dia 22 del corrent, un míting a Riudecanyes, on s'està acabant d'organitzar una Joventut Nacionalista.

Entre els oradors que hi pendran part, hi figura l'activíssim diputat a Corts per la circumscripció, N'Eduard Recasens.

Altres noves

S'ha declarat oficialment extingida la malura d'avirem, al districte de Gandesa.

—Han estat recollits per la policia i portats a l'Asil de Sant Josep, dos nobets de deu anys, els quals s'havien escapat de la casa de llurs pares.

—S'estan portant a cap activament les obres al camp d'esports del Club Gimnàstic, per tal de convertir aquest camp en estadi. Les dites obres costaran 50.0000 pessetes, a més d'haver-se comprat les tribunes que serviren quan la cursa d'autocicles Trofeu Armangué. S'espera que podrà inaugurar-se per les festes de Santa Tecla.

—La quefatura d'obres públiques fa saber que ha rebut 50 mil pessetes per a l'arranjament de la carretera de Castelló a Tarragona, i 25.00 pessetes per a la de Tarragna a Reus.

—La Lliga del Bon Mot va prosseguint la seva campanya a favor del ben parlar. Aviat celebrarà uns actes de propaganda a Esplugues del Francolí, a Riudoms i a La Masó.

SABADELL

Malalt

Es troba malalt de cuidado el nostre distingit amic En Ramon Costajussà, obrer de la parròquia de Sant Feliu d'aquesta ciutat.

El concurs de sardanistes dels periodistes

S'ha inscrit per a pendre part al concurs de sardanistes que, organitzat per l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona se celebrarà el vinent diumenge a l'Exposició del Moble, la popular colla sabadellenca «Dansaires del Vacès».

Del concurs d'aprenents

S'han inscrit amb donatius destinats a premis i sufragar despeses d'organització del III Concurs local d'Aprenents, celebrat recentmeent en aquesta ciutat, els diputats de la Mancomunitat don Domènec Fatjó i don Alvar Vinyals.

Curs d'ensenyament

El vinent dilluns dia 17, obrirà el curs d'ensenyament el benemèrit «Orfeó de Sabadell», donant-se totes les classes com de consuetut.

Desgràcia

En una barraca de la «Torre Amparo», prop del Cementiri d'aquesta ciutat, la matinada del diumenge últim esdevingu éuna sensible desgràcia. Per haver deixat un bocí d'espelma encès en una cadira, es cremà la boga de la mateixa, propagant-se el foc a la roba del llit, on dormia Francisca Díaz Estella, de 15anys, soltera, natural de Martorell, sofrint tan greus cremades, que malgra els nicipal, morí poques hores després

la Mare de Déu sota aquella advocació per la illustre Congregació del mateix nom. Hi predica el reverend mossèn Jaume Abadal, prebere, director de la Congregació Mariana.

—Operacions fetes per la sucursal de la Caixa de Pensions per a la Bellesa i d'Estalvi durant la semana passada: Cobraments, 115.48'66 pessetes. Pagaments: 108.820'94 pessetes. Llibretes noves, 12.

—Un nombrós grup de socis de la Congregació Mariana feren diumenge passat una excursió al castell de Montbuy, on es venera, dintre una capella romànica, la imatge antiga de la Mare de Déu de Gràcia. Es varen treure algunes vistes interessants per mitjà de la fotografia i s'hi celebraren diversos actes de pietat.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET.—La Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter ha rebut importants premis, com són els de l'Ajuntament, Foment de l'Eixampla (d'aquesta entitat, en nombre de 39), Grup d'Acció, dels fabricants senyors Sala i Teixidó, dels senyors Banús, Batlle, Salvatella, Abad, Domenech (representant de les màquines Singer), Hernàndez, mossèn Rosell, etc., etc.

—El F. C. Gramanet acaba de celebrar dos partits de futbol, resultant vencedor en tots dos. El primer fou jugat en el camp de la localitat, amb el F. C. Ràpid, de Santa obtenint 6 gols el primer i 1 el segon.

L'altre fou jugat en el camp del F. C. Adrianenc, del poble veí de Sant Adrià del Besòs, amb el qual es disputaren onze medalles adjudicades per l'esposa del senyor Josep Lloveras, de l'esmentat poble, amb motiu de celebrar-se la festa major, resultant obtenir el Gramanet 3 gols i l'Adrianenc 0.

Concorregueren a aquest partit diverses autoritats locals, convidades per les del poble convei.

Mes detalls del crim de Sitges

Ha estat també detinguda la gitana que era casada amb el Miquel el pastardiste, el qual fou pel rellogat dilmenge passat, i de qual crim ja en donàrem compte.

Segons es diu sembla que l'esmentada gitana estava convinguda amb el rellogat per a caure a la trampa al seu home, fins que va arribar el dia que es va cometre el crim.

S'ha sabut que després de fet el crim la gitana i el rellogat es van tancar tots junts en una mateixa habitació.

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

El Consistori protesta dels atropells del dimarts

Consistori del 12 de setembre de 1923

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alella, a dos quarts de set de la tarda, s'obre la sessió que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior amb una indicació del senyor Rocha.

Es dóna compte del despatx oficial del de damunt la taula i del despatx ordinari.

Entre els dictàmens de la Comissió d'Eixample n'hi ha un transigint un plet que l'Ajuntament de Barcelona, com a successor del de l'ex-poble de Sant Martí, sostenia contra donya Camila Casas i Jover, com a dret havent del seu difunt germà En Joaquim Casas Jover sota les bases següents:

a) Reconeixement per part de l'Ajuntament d'estar obligat i disposat a reintegrar a donya Camila Casas i Jover, com a dret havent del seu germà don Joaquim, els terrenys i drets la cessió dels quals fou declarada nulla, així com a satisfer les pensions. B. Fixació del muntant de totes les indicades partides en la quantitat de setanta sis mil cinc centes divuit pessetes amb seixanta set cèntims, en la qual no estan inclosos els interessos, però sí el valor del terreny, calculat al preu d'avui dia, segons la valoració que han realitzat les Oficines Tècniques Municipals. C. Substitució per virtud del pagament del dit preu, de l'obligació de reintegrar els terrenys ocupats per via pública i un edifici municipal per tenir aquell preu el caràcter de valor d'expropiació dels esmentats terrenys. D. Remesa a l'acte de l'escriptura a donya Camila Casas i Jover del preu indicat. E. En el mateix acte de rebre l'expressada suma donya Camila Casas vídua de Guarro farà donació i remesa d'aquesta a l'Ajuntament, perquè la destini als fins culturals abans dits; i F. Concurrència a l'acte de l'escriptura dels seus fills don Lluís, donya Maria i donya Concepció Guarro, i Casas, que consentiran i aprovaran el fet per la senyora mare, havent de satisfer-se la total quantitat indicada que s'ha de pagar a la senyora donya Camila Casas, amb sobreprotig a la partida tercera de l'article 8 del capítol X «Obres de nova Construcció» del vigent Pressupost de despeses d'Eixample.

El senyor Esteve dedica lloances a l'acció desinteressada de l'expressada senyora, mare del regidor En Lluís Guarro, i proposa una manifestació d'agraïment. El senyor Blajot s'hi adhereix i així s'acorda.

ELS AUTOMNIBUS DE SANT ADRIA

L'Alcaldia assabenta que la Junta de Caps Lletrats de Secció ha informat favorablement l'entaulat recurs contenciós administratiu contra la R. O. del Ministeri de Foment desestimant el recurs de la Corporació Municipal contra la prôvdència del Govern civil que concedeix a En Josep Soler Moreu la línia d'automnibus entre Sant Adrià i Hospitalet, passant pels carrers de Barcelona.

MÉS DICTAMENS

Ratificar l'ordre de suspensió de les obres de construcció de 117 cases barraques al carrer de Montnegre, trop la Riera de Magoria, perquè no es seguien les regles i traçats aprovats.

LES OBRES DE CEMENTIRIS

Un dictamen de cementiris és discutit pels senyors Romeu i Viza.

El senyor Maynès recorda que en sessions anteriors es parlà extensament i s'acordà donar un crèdit de 100.000 pessetes per a les obres més urgents. Aleshores ja s'havien fet obres, segons certificació valorada, que s'acompanya per valor de 250.000 pessetes.

Una comunicació de la Direcció general de Serveis Tècnics remarca haver-hi extrema urgència de fer-hi més obres de contenció, si no tot el cementiri s'esllavissarà muntanya avall i derbana que del crèdit de 1.250.000 pessetes, que hi ha consignades al dit capítol, en determinin 300.000 pessetes a obres d'urgència i per a les altres, fins a observir tota la consignació, s'obri un concurs.

Després de parlar els senyors Romeu i Viza i contestar el senyor Maynés, s'aproven el primer extrem i s'ajorna la discussió de la celebració del concurs.

ELS ATROPELLS DE LA POLICIA DAVANT L'ESTATUA D'EN CASANOVA

El senyor Massot diu que s'ha de fer ressó dels successos ocorreguts dimarts amb motiu de l'homenatge que el poble català dedica anyalment a En Rafel Casanova, heroi defensor de les llibertats de Catalunya. Aquests homenatges que foren molt moguts i accidentats en llurs començos, després s'assserenaren i se celebraren amb una pau i un entusiasme patriòtic admirables.

Tothom està assabentat dels atropells de la policia, comesos ahir dimarts, torbant la festa, causant nombrosos ferits a cops de sabre, contra aquella multitud de joves, dones i criatures, que inspirats pel sentiment de pàtria, anaven a retre homenatge al gran conseller.

Per a excusar un horrorós atropell es diu que es donaren crits subversius. Fou una comèdia preparada perquè la força de peu i de cavall es tirés follament contra aquells pacífics ciutadans, contra tot i contra tots; no respectant, ni si eren dones o criatures, aturats o vianants.

Hi ha qui diu que les víctimes eren gent subversiva, que feien actes punibles. Jo els he visitat al calabós, he parlat amb ells i n'hi ha que ni blic fou immotivada, sense raó, ni que no son ni catalans.

La forma com s'atropellà al públic fou immotivada, sense raó, ni motiu; s'arrollava als pacífics ciutadans i es llençaven les corones. La de l'Ajuntament fou arrencada de son lloc.

Aquest desordre dels agents de l'ordre públic, no respectà als regidors. A la casa de socors de la Ronda de Sant Pere m'hi vaig presentar per a recollir noticies dels ferits i poder trametre-les a les famílies. Els policies no sols no volgueren atendre els precs, sinó que es feren d'una manera revoltant, dels pobres nois ferits. El diputat En Pere Rahola, en tornar del Govern civil i tractar d'entrar a la Delegació del carrer d'Ortigosa, no el deixaren entrar. A mi se'm faltà a tota consideració i s'insultà el càrrec que exerceixo. Jo crec que a Espanya hi ha Tribunals que dirimeixen les qüestions; donen a ells acudiré per a dignificar el càrrec que exerceixo per raho del vot popular.

No remetrem cap protesta perquè estem convençuts que no serveixen de res. No farem protestes inútils.

Moltes vegades l'Ajuntament ha protestat de fets de menys gravetat i mai se n'ha obtingut cap resultat.

Nosaltres sols podriem protestar davant d'un poder representant de Catalunya, ara ho farem davant del poble català perquè en prengui exemple.

EL SENYOR MAYNES

Junt amb altres companys hem presentat una proposició protesta pels fets ocorreguts ahir a l'entorn del monument d'En Rafel Casanova. No són pas nous; han succeit altres vegades fins essent nosaltres regidors. Es produeixen d'una o altra manera, segons l'autoritat governativa que hi ha. La festa és sempre la mateixa; hi va la mateixa gent, els mateixos visques i cants patriòtics. Hi ha anys que no passa res extraordinari. Tot ve de si la força pública té o no ordre d'atropellar al públic.

Els que hi anem estem convençuts que no hi ha cap motiu per a atropellar a ningú.

Els fets d'ahir tenen gran trascendència. Un senyor estranger, arribat fa poc a Barcelona, s'hostatja, amb sa senyora, al carrer d'Ali-bey. Aquest senyor, al qual no se li pot suposar parcialitat, explica els fets dient que poques vegades, en cap nació civilitzada havia vist la força pública atacar amb tant d'ensanyament contra el poble. En l'imperial d'un automnibus portaven una corona i per això feren davallar als passatgers i en esser a terra es sabrejava a tothom, tant si eren homes, com dones o criatures. Una senyora va caure en terra i tres policies s'hi abraonaren a cops de sabre. I quan a força d'escomeses i atropells ja no restava allí cap ciutadà, es giraren en contra les corones, llençant-les per terra i indagant-les.

Es dóna l'excusa que es donaren crits subversius. Les averiguacions diran si aquesta versió és o no certa; i si es van cridar, si el que cridava era un catalanista o un agent provocador, interessat en que es cridés per a justificar l'escomesa.

Suposem ara que el crit s'hagués donat. En cap estat civilitzat per aquest sol motiu s'hauria tirat tot el pes de la força pública contra una indefensa aglomeració.

Els policies no es limitaven a fer circular la gent que s'acostava al monument, sinó que tantost perseguia els perseguia pels carrers adjacents i allí pegava cops de sabre a tort i a dret a tothom que se li posava al davant, tant si era un transeunt que ni tan sols s'hi havia acostat, i els envestia fins dins de les escales, empaitant-los fins dalt dels terrats.

Els fets no es concebeben més que impulsats pel decidit propòsit de castigar els ciutadans que donaven expansió a llurs sentiments de patriotes catalans.

Les càrregues contra la multitud se succeiren a quarts de dues i a quarts de tres de la tarda, i si la força pública no hagués complert ordres superiors, les autoritats haurien cridat al cap de policia i li haurien privat de reproduir els atropells. I això no succeí, abans al contrari, les càrregues es reprodueixen a les vuit de la nit, complint les ordres que tenien els caps de la policia que sabrejava el poble. Se'ns podria enganyar, excusant l'escomesa de la tarda, però no hi ha excusa per a la del vespre.

A aquests fets ens tenen acostumats les autoritats governatives, que tenen gran cura de l'actuació dels partits nacionalistes i tenen absolutament disculpat tot el que pertany a altres partits o collectivitats politiques o socials.

No seguiré jo al senyor Massot, en el criteri de no formular cap protesta. Nosaltres creiem que les protestes són una constatació de la nostra disconformitat amb el tracte que el Govern dóna al poble català.

Nosaltres hem presentat una proposició, que estem conformes en no enviar-la al president del Consell de ministres. La contesta que ha fet al telegrama del diputat per Barcelona, don Pere Rahola, ja ens indica que no tindria cap efecte. La nostra proposició es limita a consignar que l'Ajuntament protesta enèrgicament i aquesta protesta ahirà al públic, per mitjà de la premsa.

Si no protestavem, la gent de l'esdevenidor estranyaria la passivitat de l'Ajuntament. Nosaltres, representants d'una gran part de l'opinió pública ciutadana, hem de fer constar la nostra protesta, perquè els ciutadans d'un poble civilitzat hagin estat tractats pels agents del Govern de la manera més brutal, com ho foren a la Ronda de Sant Pere.

Aquesta protesta, crec que és la interpretació fidel de l'opinió pública ciutadana, perquè no crec que hi hagi ningú que sigui capaç de defensar el que la força pública aquí tan inhumanament a homes, dones i criatures, en lloc d'esmorzar-la en tantes altres atencions que son de gran urgència per a la conservació de l'ordre i de la pau ciutadana.

PROPOSICIO

dels Srs. Maynés, Blajot, Junyent, Tusell i Sabater: **QUE L'AJUNTAMENT PROTESTI ENERGICAMENT CONTRA ELS FETS OCORREGUTS DIMARTS, ALS VOLTANTS DEL MONUMENT A RAFEL CASANOVA, EN TIRAR-SE LA FORÇA PUBLICA CONTRA UNA GERNACIO, EN LA QUAL HI ABUNDAVEN CRIATURES, DONES I VELLS, DIVERSOS DELS QUALS RESULTAREN FERITS.**

PROPOSICIÓ INCIDENTAL

Els senyors Romeu i Arquer, de la U. M. N. proposen:

Que l'Ajuntament de Barcelona faci constar la seva enèrgica protesta pels vergonyosos successos provocats ahir durant l'homenatge a Rafel Casanova per elements que donant crits subversius, onejaren una bandera separatista, ambdós fets, que han d'ésser condemnats per tot català amant de la seva terra.

El senyor Romeu diu que en la sessió passada, en discutir-se la concurrència de l'Ajuntament a la festa, ja va indicar que enguany tindria una significació separatista. S'estén en les acostumades nicleses que els de la Lliga no tenen la franquesa de declarar llurs convicccions separatistes.

En referir-se a les brutalitats comeses pels agents de policia, rient cínicament, diu: «No crec que ningú es pugui pensar que els guardes de Seguretat «siguin catedràtics».

Diu que després dels crits subversius i l'exhibició de la bandera separatista, son comprensibles les càrregues de la policia.

Jo no hi vaig anar... —Veus: si hi haguessiu anat, potser haurieu rebut algun cop de sabre dels vostres catedràtics.

I va seguint amb aquesta significació.

El senyor Bordes. — Nosaltres votarem la proposició del senyor Maynés perquè ens consten els atropells brutals de la policia, no sols pels relats de les persones, sinó perquè fins els redactors foren atropellats, malgrat haver exhibit el carnet de periodistes, i agafats violentament per braç; un capellà, complint sa humanitària missió, anava per recollir un noi ferit i els policies li varen privar. Això es permet fins en els pobles menys civilitzats quan estan en guerra. (El senyor Romeu: Devia ésser un capellà de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat). (Aquestes paraules foren duradament contestades i condemnades de tots els indrets del Consistori).

Ha dit que s'havien proferit crits subversius, atribuint-los als que anaven a homenatjar a Rafel Casanova. Encara que fossin aquests, això no dóna dret a la policia a atropellar a tota aquella gernació, en tot cas sols al que cridava. Els informes que tenim nosaltres, de persones de nostra confiança, ens diuen que els crits no sortiren de llavis catalanistes.

L'aparició d'una bandera separatista no obligava més que a obligar-la a retirar. Nosaltres no permeterem que s'exhibís davant de les nostres banderes espanyoles i catalanes.

Tot el què passa és un indici de la manera equivocada com aquella gent interpreten les manifestacions de patriotisme català.

Nosaltres recordem que Casanova representava aquell regisme de germanor amb tots els altres pobles espanyols units lliberrimament, i tenia l'esperança en un esdevenidor semblant.

El senyor Rocha, diu que l'Ajuntament hauria de doldre's de les manifestacions separatistes.

Es pren a broma aquells fets, en el qual vessaren llur sang tantes persones.

Fa cites històriques completament fantàstiques.

Diu que a França no haurien permès l'exhibició d'una bandera separatista, així com no permeteren la aquells 12.000 voluntaris que es deien catalans i lluitaren per la França etc.

El senyor Maynés diu que el dels crits subversius i la bandera separatista és la versió de la policia i ni el senyor Rocha ni el senyor Romeu no hi eren i no en saben res. Com deia el senyor Bordas, si hagués sortit aquesta bandera separatista la policia l'hauria pres, on és la bandera? Suposo que no negareu l'existència de 25 caps oberts a cops de sabre, i no s'hi val a cercar fets falsos per a excusar-ho.

Es comprèn que les autoritats i la força pública corpresos per llur acció cerquin una excusa, però que ho faci el senyor Romeu es cosa incomprensible.

Es curiós que ens vingui el senyor Rocha a parlar de crits subversius, ell que pertany a un partit que aspira a subvertir tot el regisme i els fonaments de la societat; que ho digui la policia, menys mal, però que ho digui un que vol passar per republicà i radical, qual partit s'ha passat mig segle contra la declaració de partits ilegals i la licitud de la propaganda de tota mena d'idees. És a dir, vol que totes les propagandes siguin legals, menys la separatista. Això és una paradoxa.

Nosaltres, com ja he dit mantes vegades, no som separatistes. Crec que n'hi ha i demostra que tenen una consideració legal, quan es permet que es predigui per tots els pobles de Catalunya i fins al Parlament espanyol. El que no es considera legal, segurament, és la pràctica.

A França es féu retirar la bandera catalana del seguici de l'enterrament de la Shara Bernhardt, però no es tirà la força pública contra els qui la portaven. Ací haurien hagut de fer el mateix, recollir-la i al portant no sabrejar-lo, sinó, en tot cas, detenir-lo.

Per un suposat crit d'una persona s'excusa el sabrejament de centenars de persones. El senyor Romeu diu que els policies no són catedràtics, i per això tenen dret a pegar cops de sabre? que no tenen qui e's mani? i els policies de les altres terres que són catedràtics?

Jo, que vaig presidir l'Ajuntament en aquell acte, no vaig sentir crits subversius; aquells centenars de dones no eren pas allí per a lluitar contra la policia.

Ha dit el senyor Rocha que En Casanova se'n va anar a Austria, al servei de l'arxiduc, i demostra que no sap història.

El senyor Romeu vol que l'Ajuntament prengui acords, fent-se ressò del Govern civil, i dels informes de la policia, interessada en excusar la seva inexplicable escomesa. Les mares dels nois amb el cap obrert a cops de sabre i les dones sabrejades, no agrairan al senyor Romeu la defensa que fa dels que pegaven despiadadament, dient, què voleu, no són pas acs catedràtics!

Es cosa altament curiosa el veure un regidor de la ciutat de Barcelona a favor dels que badaven els caps dels ciutadans a cops de sabre.

Dirigint-se al senyor Massot li diu que estaran al seu costat en tota acció que faci per a dignificar el càrrec de regidor.

El senyor Massot, diu que ni contestarà una paraula al senyor Romeu. Al senyor Rocha li diu que la bandera catalana és honorada a la sala consistorial de Verdun i als Invàlids de París; que a França la propaganda separatista és lícita i que a Anglaterra les tropes angleses respectaren la bandera separatista posada damunt el fèretre del batlle de Cork. Estranya que un lliberal, un republicà declari ilegal una idea.

Nosaltres no protestem perquè ho considerem inútil.

Rectifiquen En Rocha i En Romeu

VOTACIONS

Es posa a votació la proposició incidental del senyor Romeu.

Voten en contra els senyors Tomàs, Gabarró, Blajot, Bremon, Nonell, Tusell, Matons, Escolà, Barbey, Tusquets, Rovira, Duran, Vilaseca, Sabater, Maynés, Cararach, Quirós, Esteve, Massot, Trias, Viza, Bordas, i l'alcalde.

Total 23.

Voten a favor els senyors Domènech, Roure, Casajoana, Canales, Rocha, Capdevila, Romeu, Santamaria, Arquer, Navés, Benitez, Palau.

Total 12.

Es rebutjada.

La proposició del senyor Maynés és aprovada en votació ordinària en presència de tots els regidors esmentats. Sols el senyor Romeu fa constar el seu vot en contra.

ALTRES PROPOSICIONS

Es llegeixen i són aprovades.

L'alcalde declara closa la sessió a les 10'10 de la nit.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ho el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

En Pere Buxareu de Siria

Redactor de LA VEU DE CATALUNYA

morí el dia 26 del darrer mes d'agost, víctima d'un desgraciat accident

(A. C. S.)

El seu director espiritual, la família, LA VEU DE CATALUNYA i l'Associació de la Premsa Diària, us conviden als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran en l'església parroquial dels Sants Just i Pastor, el dissabte, dia 15, a les deu del matí

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT **EL DOL ES DONA PER DESPEDIT**

L'Emm. i Rvdm. Senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excms. i Rvdms. Senyors Bisbes de Barcelona i Vich s'han dignat concedir indulgències en la forma acostumada.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, 18 núm.

Dr. Bremon ha tornat a encarregar-se del despatx. RAIGS X. De cinc a dos quarts de set. — BRUCH, 46.

JULIO-AGOSTO y SEPTIEMBRE

PUEDEN SER TRES MESES PERDIDOS SI NO VA EN SU AUXILIO EL

TONICO NERVIOSO CERA

(FÓSFORO, ESTRICNINA E HIPOFOSFITOS)

La neurastenia, las anemias, la debilidad nerviosa, anemia cerebral, el agotamiento físico y en general todas las astenias y alteraciones nerviosas

deben aprovechar el verano para ser tratadas a campo libre pero sin olvidar el TÓNICO NERVIOSO CERA que es quien ha de reedificar el sistema y dar vida propia a la célula nerviosa agotada.

Este fué el consejo de los médicos de ayer, lo es también de los de hoy y lo será sin duda alguna de los de mañana por ser el TÓNICO NERVIOSO CERA el primero del grupo de los tónicos reconstituyentes.

VENTA EN FARMACIAS

OFICINAS Y LABORATORIOS:

Vico, 18 y Begoña, 15-17-19

BARCELONA

Vida religiosa

Avui: Sants Eulogi i Amat, bisbes; Felip i Julià, màrtirs. — Demà: L'Exaltació de la Santa Creu i Sant Cleneral, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a l'església de l'. Carmelites (Diagonal). Flores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: L'Exaltació de la Santa Creu, color vermell.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Sagrat Cor de Jesús. — Demà, Torn del B. Salvador d'Horta (a l'església parroquial de Santa Maria de Jesús de Gràcia).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la mateixa capella.

— Patró de la setmana: Santa Regina, Verge i màrtir.

Alguns antics martirologis posen en un dels dies de la primera desena de setembre la commemoració de la Verge anomenada Regina, la qual morí, donant testimoni de su fidelitat al celestial Espòs, a la vila d'Alèxia, diòcesi d'Autun a la Borgonya, en una de les persecucions promogudes, en la segona meitat del segle III, pels emperadors Deci o Maximià Hèrcules. No són molts els detalls que consten referint-se a la immolació en aras de la Fe de Santa Regina, sabent-se únicament que la seva debilitat corporal no fou impediment perquè es manifestés el temp indomable de la seva ànima. Ni les intimacions amençadores, les promeses de benestar material, ni tampoc els afrosos turments o les intimacions més violentes, aconseguiren que Regina defallís dels seus deure's, ni de les promeses fetes en l'acte de rebre el baptisme. La seva ànima intacada del contacte del món anà gloriosament a disfrutar del premi indefectible, podent presentar la corona de la virginitat i la palma del martiri. Les relíquies de Santa Regina foren, durant l'edat mitja, venerables a l'abadia de l'Habinyi, essent objecte de culte molt estès i de continuades visites dels pelegrins, que feien llargs viatges per venerar-les.

Gelatina de carn i degallina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole: Escudellers, 8

Espectacles

Teatre Català ROMEA

10 úniques i extraordinàries funcions per la companyia italiana MOLASSO

Grandiosos espectacles

BALL I MÍMICA

Debut, dissabte, 15 de setembre.

Detalls per cartells i programes

Teatre Tivoli

Empresa FRANCESC DELGADO

Gran Companyia de Comèdia

Antonia Plana-Emili Diaz

Debut, dissabte, 15, nit. Estrena de

La Flor de Córdoba

Teatre Novetats

Circ Eqüestre

Avui, dijous, nit, a les deu, tercera de MODA.

3 grans debuts, 3

Debut de LES 4 BARRETTAS, pout-pourri acrobàtic. Debut de LES ROBBINS, domptador de bicicletes. Debut de la TROUPE TITTO-RIFFI, 7 formidables saltadors. Segueixen els èxits de FRED SILVESTER i C.ª, dels inimitables 4 UESSENS, LES MANDOS, comprenent, arriscadíssim remolí de la mort, F. P. LIFE, veritable succés, original, únic. C. FONTANAS, THE STRAKWY, THE ARQUES, etc. Entrades còmiques pels molt aplaudits clowns GERMANS FERRONI, NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK. — Cada dilluns, dijous i dissabtes, matinées a dos quarts de cinc de la tarda. — El dijous de la setmana que ve, 3 famosos debuts, 3.

ELDORADO

Gran companyia de sarsuela de JOAN VILA

Avui, nit, a les deu. Reposició de la famosa obra en tres actes, de don Josep M. Granada,

EL NIÑO DE ORO

Gran quadro flamenc, el mateix amb que fou estrenada l'obra al Teatre de la Comèdia de Madrid. GERMANES GAZPACHAS i GERMANS HIDALGO.

IMPORTANT. — Continuant pendent de solució l'actual conflicte teatral i no disposant l'empresa, del personal de maquinària, s'avisa al públic que l'obra es representarà sense el decorat propi de la mateixa.

TEATRE COMIC

Dissabte, 15, i diumenge, 16, grans funcions per la companyia de

JAUME BORRAS

Extraordinàries representacions de EL MONJO NEGRE I LA DIDA

Teatre Barcelona

SESSIONS D'ART MERCÈ NICOLAU

Primer actor i director: ENRIC JIMENEZ

Dissabte, 15 de setembre, ESTRENA del drama en quatre actes, de l'eminent autor rus Artzibrache, traducció de Josep M. Jordà, GELOSIA.

Teatre Circol de Sans

Dijous, 20 de setembre, a les deu de la nit. La comèdia dramàtica en tres actes,

PRIMEROSE

per la notabilíssima companyia DIAZ ARTIGAS

creació de la eminent actriu JOSEFINA DIAZ

Teatre Barcelona

Temporada de tardor

Gran companyia de comèdia

ALBA-BONAFE

Inauguració, 21 de setembre

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, dia 13. Nit, programes selectes. Quatre estrenes! La formosíssima comèdia L'ESTRANYA AVENTURA. El cinedrama FUROR PASSIONAL. La divertida pellícula VIDA DE CAMP, i l'interessant film HISTORIA D'UN XANTAX.

Diorama

Estrena de l'extraordinària i interessantíssima superproducció,

Nanuk l'esquimal

TU I JO, còmica de gran broma. LA REINA DELS GITANOS, episodis sisè i setè. COMPTE AMB EL WISKY, novetats internacionals.

Saló Catalunya

Gran cine de moda

Avui, dijous, tres estrenes: L'HERÈNCIA DE LA MARE, sentimental. DONYA TERREMOTO, comèdia. L'HOME FERA, i el gran èxit del Programa Ajúria: EL LLAÇ INVISIBLE, per Irene Castle. — Diumenge, a la nit, inauguració de les grans exclusives: L'ATREVIT (Artiste Associats), última creació de Charles Ray. — Dilluns, reaparició del rei de la broma, TOMASEN.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

ORQUESTRINA SUÑÉ

Saló de reunió de famílies distingides. — Dissabte, dia 15, inauguració de la temporada, amb l'estrena de la primera jornada de la superjoia Universal, MULLERS FRIVOLES (exclusiva d'aquesta empresa), pel gran actor VON STROHEIM; degut al llarg metratge, està dividida en dues jornades, completant el programa la formosa comèdia dramàtica, FUROR PASSIONAL, per la formosa artista DORALDINA, SONANT EL CUIRO O EL BOXADOR ARISTOCRATIC, cinquè «round», per l'elegant boxador REGINALD DENNY. PASSEIG AERI, còmica de gran broma, i ACTUALITATS GAUMONT.

NOTA. — Dissabte, 15, de sis a vuit de la tarda, i diumenge, en la sessió matinal d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de diumenge.

Dilluns, estrena de la magnífica alta comèdia, VIATGE AL PARADIS, per la gentil artista BERT LITELL.

Saló Kursaal

Dia 15

inauguració de la temporada d'hivern amb la super-joia de

LA UNIVERSAL

MULLERS FRIVOLES

pel gran actor **Von Stroheim**

La pel·lícula del milió de dòlars

PARC

Avui, dijous, nit, a un quart d'onze

BOXA

Quatre grans combats. S. Urtasun contra S. Fabregat. RICARD ALIS campió d'Espanya, contra A. VILLA, vencedor del campió de Suissa. — Café Restaurant. Pista de gel. Pròxima reobertura. Entrada de passeig, 1 pesseta.

TURÓ PARK

PARC DE MODA

ENVELAT MONUMENTAL

Avui, dijous, tarda, BALL DE NENS. Nit, gran ball. Autòmnibus, Plaça Catalunya a Turó Park i tramvies fins a la matinada

ELS NENS DE PIT A L'ESTIU

ES L'ESTACIÓ EN LA QUAL ES POSA A PROVA LLUR RESISTÈNCIA

Les mares que crieu amb GLAXO

(que és la millor llet de vaca apropiada a l'estómac humà) no heu de tenir por de res, perque passen l'estiu sans el mateix que l'hivern, sense diarrees ni molèsties de la dentició.

Acudiu al **GLAXO** les qui els crieu d'altra manera quan noteu la diarrea, puix sols amb aixó evitareu tots els perills, perque el **GLAXO** fa veritables miracles, i a això és deguda la fama universal i que cada dia siguin més els milers de nens que es crien a Espanya amb el **GLAXO**.

Un sol pot és suficient per a convèncer-se'n.

Per a malalts, convalescents, vellets i embarassades, és insubstituïble. I a les mares que crien els augmenta la llet i la tenen més nodritiva si prenen un vas de **GLAXO**, mitja hora abans de donar el pit al nen.

Useu el biberó **GLAXO**, amb gomes esterilitzades. Demaneu el **GLAXO** en farmàcies, drogueries i tendes de comestibles

a la casa dels senyors Vidal i Ribas, Montcada, 21 i sucursals; Vicens Ferrer i Companyia, Comerç i sucursals; Banús i Soler, Jaume I, 18; Viuda Alsina, Passatge del Crèdit, 4; Gran Farmàcia de la Creu, Escudellers, 75; J. Segalà, Rambla de les Flors, 14; Monegal, S. A., Passeig de Pujadas i sucursals; Salus, S. A., Fontanella, 7; J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36; Doctor S. Andreu, Rambla de Catalunya, 66; M. Dalmau i Oliveras, passeig de la Indústria 14, i sucursals; Morera i Santamans, Hospital, 40; Tarín i Martí, Salmerón, 78; Simó, S. en C., Salmerón, 54 i sucursals; J. Uriach i Companyia, Bruch, 49; T. Martí, Còrsega, 263; S. Pijoan, Girona, 70; Pérez Martín i Companyia, Consell de Cent, 341; Farmàcia Tarrés, Carme, 84. — Importadors exclusius per a Espanya, Portugal, Gibraltar i Marroc, Sebastià Tauler i C.ª, Montera, 18, Madrid. - Barcelona, Passatge de l'església de la Concepció, núm. 1.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK

El vapor **MONTEVIDEO**

sortirà el dia 25 de setembre de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Càdiz cap a l'Havana, i Veracruz.

El vapor **ALFONSO XIII**

sortirà el dia 17 setembre de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, capa Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

LINIA DE VENEZUELA, COLOMBIA I PACIFIC

El vapor **BUENOS AIRES**

sortirà el dia 10 d'octubre de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caraçao, Sabanilla, Colón i pel Canal de Panamà a Guayaquil, Callao Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Vallparadís. Sortida de Vallparadís el 12 de cada mes tornant per la mateixa ruta fins a La Guayra i d'allí a Puerto Rico, Canaries, Cádiz i Barcelona

LINIA DE BUENOS AIRES

El vapor **INFANTA ISABEL DE BORBON**

sortirà el dia 4 d'octubre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cádiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO PÓO

El vapor **CIUDAD DE CADIZ**

sortirà el dia 15 setembre de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especialsdels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers alsquals la Companyia dóna allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Totsels vapors tenen Telegrafia sense fils.

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

L'oxigen que des prèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment el microbis que corquen la dentadura

No poder assaborir les delicies del ben menjar PER TENIR MALA DENTADURA és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I Cª Bruch, 49

PER A L'ISTIU

Rés més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portarnos on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estoig cuiro corretja per a posar en bandolera i amb un augment de

8 vegades

pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Lloguers

Torre a Horta amb jardí, aigua i electricitat, es lloga per 30 duros.

Torre per llogar sense traspàs, peu tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros.

Pis gran 6 habitacions, safareig i terrat: aprop Rambles. 50 duros lloguer sense traspàs.

Pis principal en carrer céntric, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 55 duros.

Torre a Gràcia, peu tranvia amb tot confort, lloguer 50 duros.

Dos pisos carrer Aragó dreta Aixampla. Lloguer 50 duros.

Casa Ronda St. Antoni, se lloguen 2 pisos, sense traspàs, lloguer 40 duros, moderna, rescent construida.

Torre a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspàs.

Pis sense traspàs, 8 habitacions, ascensor, bany, water, molt céntric, lloguer 45 duros.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Explèndid

pral. moblat per a llogar, peu estació, visible 3 a 5 tarda. Pl. Sant Vicens, 11, Sarrià.

Traspassos

Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Espardenyeria molt céntrica gran vivienda, poc lloguer, 6.000 pessetes de traspàs.

Pensió d'artistes, se traspassa, en bon preu en el carrer Comte Assalt, moltes habitacions.

Traspasso pis moblat, al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

Pis amoblat amb dispeses, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt céntric.

Taberna-Bar i menjar traspasso molta clientela, tocant carrer Carmo.

Piset en torre, se traspassa amb mobles, bon preu. 4 dormitoris, menjador, safareig, water i electricitat. Lloguer 20 duros.

Principal al Poble Sec, se traspassa sense mobles, lloguer 33 duros.

Botiga amb gran vivienda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.

Pis 8 habitacions totes ben moblades amb ascensor, bany, water, cómodes, lloguer 45 duros, traspasso 5.000 ptes.

Pis lloguer 30 duros traspasso amb mobles, 2.500 pessetes, al Paralelo.

Pis 4 habitacions se traspassa moblat per 3.000 pessetes, lloguer 9 duros, prop carrer Princesa.

Torre al Poble Sec, 4 habitacions, menjador, gas i electricitat, jardí i pati. Lloguer 26 duros, se traspassa sense mobles.

Piso céntric, tocant Rambla se traspassa per 3 mil ptes. valor mobles, lloguer 22 duros. Urgeix.

Empresa Ideal d'Informació Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

Traspasso

botiga bonica habitació servint per a qualsevol negoci. lloguer 75 ptes. Avinguda República Argentina, núm. 28.

Traspasso

per no poder-lo atendre casa de dispeses amb totes comoditats en molt bon punt, pel valor dels mobles. R.: Passeig Sant Joan, 51, Bar.

Comandes

Compro finca rústica

Situada en la costa des de Blanes al Cap de Creus, indispensable contingui rica aigua aigua potable i Cantera de pedra. Escriure «Los Tiroleses», núm. 339. Pelayo, 1 - Barcelona.

Personal

ambdós sexes per a pel·lícoles A. U. C. films que estigui estrenat, sou i gastos. Gomis, 84, de 10 a 1.

Capital

a préstec de 10.000 ptes. per a negoci en marxa, garantitzat per per persones solventes, urgent. Escriure 5613 Rbla. Flors, núm. 16, (Anuncis).

De 1.000 a 5.000 ptes.

pagarà per empleu segur i ben rerribuit, jove hàbil en treballs oficina, delineant i jardineria. Escriure 5607. Rambla Flors, 16 (anuncis).

Serventes

de totes classes col·loco. Passatge Virreina, 24. Casa formal.

Dibuixant

Es necessita per a dibuix geomètric. Escriure 5832. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (anuncis).

Jove

amb vastos coneixements generals invertirà de 5.000 a 10.000 pessetes i cooperació en indústria o comerç de legals i positius resultats. Escriure 5607. Rambla Flors, 16 (anuncis).

Serventa

per a matrimoni sol, falta. Hospital, 102, botiga.

Professor de piano i solfeig

s'ofereix: Consell de Cent, 391.

Dispeses

Persona cedeix

en primer habitació a senyor sols dormir. Ptes. 30. Raó: Boters, 16, forn.

Abonaments

menjar en luxosa casa particular. Preu raonables. Provença, 265, 1.er (Passeig de Gràcia).

Desitjo 2 senyors

solsdormir. Carme, 10, 2.on, 2.ª

Carme, 10, 3.r, 2.ª

Casa particular 1 o 2 boniques habitacions a tot estar.

Habitació

cedeixo a senyor, econ. R.: Plaça Rovira, 2, bar.

Torre esplèndida

Pensió per a persona de posició amb totes comoditats: terrasses, salons, jardí, molt sol i molt sà: es parla anglès i francès. Verdi, 272, tramvies 24 i 25.

Pensió particular

Habitació per a 3 amics o matrimoni a tot estar, balcó carrer, cambra de bany, ascensor. Donaran raó: Sant Honorat, 1, porteria.

Disponible

luxosa habitació, amb pensió, en casa particular. Tot confort. Provença, 265, 1.er (Passeig de Gràcia).

Vendes

Torre es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.

Casa torre gran, en poble prèxim Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.536 ptes. anyals, per 88.500 duros.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 955 pessetes, per 25.000 duros.

Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, venc a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Auto semi-nou, dos baquets marca Doby, roda recanvi, venc per 3.500 pessetes.

Caseta barraca prop carrer València, molt ben situada, amb jardí-hortet, sense estrenar, es ven per 1600 pessetes.

Torre es ven, peu tranvia, aigua, gas, electricitat, confort modern, baratíssima, 15.000 ptes.

David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes

Ford Sedan, en molt bon estat, venc per 4.000 pessetes. Arrancada elèctrica i a tota prova

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pts.

Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 °|o per 88.500 dures.

Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5.

Eclipse total de Sol, ocasionado por un jabón PECA-CURA de casa Cortés hermanos.

JOVENTUT PERPETUA

sabó, 1'50.—Crema, 1'50.—Polvos, 2'50.—Aigua colonia, 3'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 16 ptes. segons frasc. Locions per al cabell, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productos sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Roció Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jasmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4'50, 7'50, i 20 ptes., segons frasc Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

CATALANISTES: Baixeu tots a l'HOTEL DE FRANÇA a PERPINYA

Josep Buhigas, propietari. Soci honorari del **Casal Catala**

Habitacions pintades a l'oli, d'un, dos i tres llits. Mobiliari tot nou. Aigua corrent, freda i calenta, a totes les habitacions de l'Hotel. Calefacció central. Terrassa. Garatge. Omnibus a tots els trens. Telèfon 6. 89.

CADENES «TITAN»

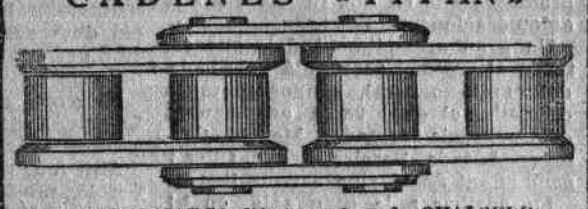

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat

PELAYO, 18, ENTRESOL

Piano 500 ptes.

venc carrer Universitat, 96, entresol.

Solars

en venda ben situats, orientats i bones vistes tocant tramvia i prop Plaça Lesseps a 1'60 ptes. pam. R.: Martinez Rosa, 60, 1.er 1.ª G: de 12 a 1 i de 7 a 8 feiners

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell **MULTIGRAPH**

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4335 A.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Nuñez

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Anuncis

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviareu temps molèsties i diner. - 16, Rambla de les Flsrs, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Mecànics!

GRAN OCASIÓ

Venc màquina de planejar ràpida, 3 mts. cursa per 1'20 mts. ample.

Bruch, 34, pral., 1.ª

FUNDAT EN 1871.—*Primària, Comerç* **Batxillerat** (ensenyan. of., col·leg. i lliure *Gestió de matrícula.*—**Externs - Interns**

COL·LEGI IBERIC

CONSELL DE CENT, 340 i Lauria, 49

Direc... Llicenciat *M. MARCET*

DARRERES INFORMACIONS

La inauguració de l'Exposició del Moble

Una espléndida manifestació de la grandesa de Barcelona

Avui, a la tarda, s'ha celebrat amb solemnitat extraordinària

La grandiosa avinguda de la Plaça d'Espanya a l'Exposició està tota ornamentada amb entenes que enlairen vistoses empavessades de tots colors.

Una corrua d'autos porta seguidament visitants a l'Exposició.

El servei d'ordre exterior està confiat a la guàrdia civil i l'interior a la guàrdia urbana i als Mossos d'Esquadra.

Precedits i seguits per seccions de batidors de la guàrdia urbana de cavalleria, de gran gala, arriba l'Ajuntament en corporació: al davant els maceres i porter, i seguei-xen el secretari accidental senyor Vidal Guardiola i els regidors senyors Palau, Viza, Trius, Gabarró, Capdevila, Roure, Escoiá, Vilaseva, Nonell, Matons, Tusell, Junyent, Blajot i l'alcalde senyor marquès d'Alella.

Arribà després la representació de la Mancomunitat de Catalunya, formada pel President En Josep Puig i Cadafalch, En Joan Vallès, R. Pich, Guanyabens, Montserrat Cuadrada, Santiago de Riba, comte de la Vall de Canet, i el secretari En Lluís Sans i Bohigas i el cap dels Mossos de l'Esquadra, senyor Oller.

Les corporacions i les personalitats entraren al Palau Industrial, on els rebien els comissaris senyors Maynés i Pich, el president del Comitè de l'Exposició, En Joaquim M. Nadal, i els altis funcionaris.

Allí hi havia també el senador En Lluís Duran i Ventosa, els diputats En Joan Ventosa i Calvell, En Pere Rahola, En Narcís Plà i Daniel, baró de Güell i Eduard Recasens, el diputat electe per Granollers En Josep M. Trias.

Hi havia també el comte de Lavern, senyors Conde, Famílies Elies de Molins, viduu Quer, unsol d'Anglaterra, Na Glòria Bulbena, Rocamora, Ferrater, Sabet, Sarriera, Bofill de Carles Tolrà, Ignasi Coll, Ricat de Coll, Riba Lleó, Collegi Procuradors, Carles Vàzquez, Rull, Cambra de Comerç, Bartomeu Amengual, Armanteras, Perpinyà, Delgar, Reynals, Riera, Pantaleoni, Junoy, Puig Alfonso, Antoni Rubió, Castells, Collegi d'Apotecaris, comtessa de Santa Maria de Sans, etcètera, etc., fins a 9000 persones que entraven a l'Exposició, i malgrat la gran generació, aquelles sales són tan grandioses que en lloc hi havia grans aglomeracions.

Un gran aplaudiment dels que estaven al vestíbol assenyalà l'arribada del capità general, senyor marquès d'Estella, el qual venia acompanyat dels generals Mercader, Madrid, Carranza, Losada, Pereira, López, Oller i comandant de Marina senyor Ibarra.

En arribar a la gran sala, on hi havia els comissaris i les representacions de les entitats, esclatà una altra ovació. Molts dels concorrents s'acostaren a felicitar i encaixar la mà del general.

Totes les autoritats passaren a la gran sala de conferències, que ja estava ocupada per una selecta i distingida concurrència de dames i damiselles.

El discurs del marquès d'Alella i del marquès d'Estella

Tan sols s'han pronunciat dos discursos: el de l'alcalde senyor marquès d'Alella i el del capità general senyor Primo de Rivera.

L'alcalde, parlant en català, féu present de tota la importància que tenia l'Exposició que s'inaugurava i mostrà l'agraïment de la ciutat per tots els que hi han contribuït, mencionant especialment el Capitol Catedral de Tarragona, la Mancomunitat de Catalunya i diferents països estrangers, sobretot la veïna República Francesa. En acabar el discurs l'alcalde, dirigint-se al capità general, li expressà, en castellà, el desig de què fes present al Rei la gratitud de l'Exposició per la cooperació que hi ha pres, enviant els rics tapissos de la Casa Reial.

El senyor Primo de Ribera ha contestat al discurs de l'alcalde. Ha dit que transmetria molt gustós al Rei l'encàrrec que se li feia, del qual se'n sentiria molt satisfet, puix amb tot l'entusiasme ha collaborat a l'obra de l'Exposició.

Ha mostrat la satisfacció que li havia produït en sentir a l'aucalde parlant en català, puix sempre havia fet manifestació del respecte i simpatia que li produeix aquesta llengua, lamentant, només, que alguna volta se la fes servir per expressar odis i per crear dissencions entre les regions espanyoles. Jo aprofito sempre el meu contacte amb els sometents—ha afegit—per a pronunciar aquelles paraules tan formoses: Pau, pau i sempre pau.

Ha acabat el capità general fent notar que en un mateix dia s'esdevenien dos fets de transcendència notòria: els esdeveniments polítics que tothom coneix i que han de variar el curs de la història d'Espanya i la inauguració d'aquesta Expsició, obra de pau i d'amor i de treball, en la qual ens hem d'inspirar tots en aquests moments.

Ha estat molt aplaudit. Algun dels assistents ha donat visques a Espanya i al Rei i a l'exèrcit, i el capità general s'ha avençat donant un visca a Catalunya.

En sortir de la sala de conferències, tot el seguici sorti del Palau Industrial travessant la gran plaça dels Bells Oficis, pel davant de la cascada, i han entrat al Palau de l'Art Modern, on hi ha les installacions dels industrials del moble, en centenars de «stands» que generalment miden 20 metres quadrats i 4 d'alçada. Aquests «stands» estan disposats en carrerons lleugerament laberíntics i poc menys que a les fosques, la qual cosa li dóna un calent especial, i les installacions es destaquen amb major relleu.

Tant les installacions com la disposició general té un aspecte sumament atractivol, pel bn gust i art amb què estan disposades.

Tots els carrerons conflueixen en una placeta formada per galeries entrellassades al mig de la qual hi ha una font artística d'en Clarà.

Hi ha després una secció general de stands generals en els quals hi ha mobles isolats.

En aquest mateix Blau hi ha Restaurant, l'hall per a pendre te, les oficines generals i les oficines per a les vendes.

Com a particularitat digna d'esmentar és la presentació d'una secció d'un gran transatlàntic, a l'interior del qual hi ha installacions d'una sala menjador i habitacions.

Es passà després a visitar les installacions del Palau Industrial, començant per la Secció Francesa.

Allí fou rebut pel Comitè de la Secció, presidit per M. Ramilié, que saludà a l'alcalde i altres autoritats, i els presentà aquelles installacions, que representn la indústria francesa del moble, que ha volgut donar una prova d'amistat envers Espanya, portant aquestes mostres a l'Exposició de Barcelna que, malgrat totes les dificultats i entrebancs que ha hagut de sortejar, resulta un gran èxit, és una manifestació espléndida de les indústries artístiques de Catalunya.

França s'ha cregut en el deure de fer ostensible aquesta prova de bona amistat a la ciutat de Barcelona, que va tenir la delicada atenció de reconstruir un poble francès, aterrat per la guerra. Amb aquest acte generós va correspondre a la seva gran anomenada de ciutat espiritul i bella, Barcelona és una de les més formoses ciutats del món.

Preneu en son ver valor aquesta prova de bona amistat que la França ofeena a Bacelona. (Aplaudiments.)

El senyor marquès d'Alella agraeix a la indústria del moble francesa aquella bella mostra que ha portat a l'Exposició i que li dóna un especial relleu. Es una nota refinada i de bon gust, com ja té tan acreditada la indústria francesa que els barcelonins sabran apreciar en tot el seu valor.

Agraeix aquella collaboració i a l'ensems aprofita l'ocasió per agraïr la cooperació que obrers, artistes i industrials, tots amb emulació d'entusiasme, han donat a l'obra de l'Exposició.

(Aplaudiments.)

El seguici de les autoritats anava circulant per totes les instalacoins.

Després passà a visitar les notabilíssimes installacions que la Mancomunitat de Catalunya ha fet de tots els nombrosos i vluosos serveis i Escoles que patrocinen.

L'Escola Superior de Bells Oficis. Una biblioteca popular en funció; la Catalogació de monuments i repertori iconogràfic. Escola del Treball, Museu de Catalunya; Intistut de Química Aplicada; Casa de Caritat, un solàrium; Cases de Caritat de Tarragona, Girona i Lleyda; Escoles de Vilanova i Geltrú, Escoles de Mataró Barcelona, Terrassa, Sabadell, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols (projecte, maquetes, etc.) Escola d teixits amb teles. Escola de tapissos.

Es curiosa la installació concurs de la Casa Humil per a estimular la creació del moble i decoració de la llar de las famílies de modesta posició; és a dir, el moble i els mitjans de decoració, amb el mínimum de cost, aconsegueixin el màximum d'efecte artístic. Hi ha molt interessants installacions.

Per últim han visitat la secció retrospectiva, una de les installacions més notabilíssimes. Hi ha una sala romàica del darrer terç del segle XIII (època de Pere III d'Aragó); una sala gòtica catalana de la meitat del segle XV (època d'Alfons d'Aragó); una sala morisca del segle XVI, darrers anys del regnat de Carles I; una sala Renaixement del segue XVI, època Carles I; una sala barroca castellana, època de Carles II d'Austria a la fi del segle XVII; sala barroca catalana, de la primera meitat del segle XVIII; sala d'estil neoclàssic de l'última decada del segle XVIII, época Carles IV; sala catalana de final del segle XVIII o començ del XIV, època Carles IV; sala romàntica catalana de l'any 1860, època d'Isabel II.

Aquesta secció és el «clou» de l'Exposició per la sumptuosa, artística i veritat històrica de la installació. Els mobles i decoracions són autèntics d'època.

En determinats dies aquestes sales estaran animades per figurins vivents abillats amb vestits d'època, la qual cosa contribuirà a donar una perfecta presentació.

Hi ha mobles que són peces formosíssimes, procedents d'antigues cases senyorials.

L'Exposició és un èxit, tant per la quantitat com per la qualitat de les installacions i per la riquesa, art i bon gust amb què s'han presentat les vales on hi ha les installacions.

BORSA DE BARCELONA

13 setembre de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — **Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes:** S'opera de Nords de 68'00 a 67'80 i a 68'30, i Alacants de 67'95 a 68'10.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Deute Interior de 71'10 a 71'00 i a 71'15, Nords de 68'05 a 68'60 i a a 68'40, Alacants de 67'90 a 68'30 i a 68'20, i Andalusos a 56'00.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 68'40, i Alacants a 68'20.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'15 de Nords i 0'10 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'10 de Nords i d'Alacants.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 43'05; suïssos, 133'60; belgues, 35'75; lliures, 34'05; lires, 33'00; dolars, 7'50; marcs 0'000015, corones, 0'015.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, «1921», * a 101'15.
Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, pref., * a 114'75.
Ferrocarrils de Catalunya 6 °/o, * a 102'50.
Companyia Espanyola de Colonització 6 °/o, a 94'50.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 °/o, a 100'50 i 100'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'65.
S. A. Colònia Güell 6 °/o, * a 93'75.
Societat Gallega d'Electricitat 6 °/o, * a 97'50.
Grans Molins Bascos 6 °/o, * a 94'00.
Mines de Potassa de Súria 7 °/o, * a 100'00.
Gran Metropolità 6 °/o, * a 98'50.
General Tramvies de Barcelona 6 °/o, * a 99'65.
Hotel Ritz 7 °/o, * a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6 °/o, * a 95'50.
Productes Pirelli 6 °/o, * a 96'50.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 °/o, a 94'50.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat

Interior	A	71'30
»	B	71'25
»	C	71'25
»	D	71'25
»	E	71'25
»	F	71'25
»	G i H	*71'50
Exterior	A	87'80
»	B	87'70
»	C	87'40
»	D	*87'70
»	E	86'70
»	F	86'70
»	G i H	88'00
Amortit. 5 °/o	A	96'00
»	B	95'75
»	C	95'75
»	D	95'75
»	E	*96'60
»	F	*96'60
Amortit. 5 °/o	A	95'80
» 1917	B	*96'25
»	C	95'80
»	D	95'80
»	E	*96'20
»	F	*96'00
Tres. v. gener	1924 A.	101'60
» v. »	1924 B.	101'65
» v. febrer	1924 A.	101'50
» v. »	1924 B.	101'40
» v. octubre	1923 A.	100'55
» v. »	1923 B.	100'50
» v. Nbre.	1923 A.	*100'50
» v. »	1923 B.	*100'15

Estrangers

Cèdules Argentines 6 °/o	2'46

Obligacions

Port de Barcelona	90'00
» de Melilla	*101'25
» de Sevilla s. D.	*95'00
» de Gijón Musel	*98'00
Gob. Imp. Marroc 5 °/o	80'50
Caixa d'Emis. 5 °/o	86'00

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre	79'50
» 1906 B.	80'75
» 1907 D.	*78'50
» 1910 D.	*78'50
» 1912 B.	*78'00
» 1912 E.	*75'50
» 1912 F.	*74'50
» 1913 B.	*78'00
» 1916 B.	*78'50
» 1917 B.	78'00
» 1918 B.	78'25
» 1919 B.	*78'25
» 1920 B.	77'75
» 1921 6 °/o	99'25
Eixample 1899	96'00
» 1907	90'50
» 1913	87'00
Bons Reforma	*84'15
Diputació antigues	*79'75
» B.	79'00
» C.	78'75
Mancomunitat 1916	*74'75
» 1920	74'25
Caixa Crèdit Com.	*74'25

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª s.	66'35
» » 2.ª s.	64'15
» » 3.ª s.	63'00
» » 4.ª s.	63'00
» » 5.ª s.	63'25
Especials Pamplona	63'35
Prioritat Barcelona	86'65
Astúries 1.ª hipoteca	*64'50
» 2.ª »	64'00
» 3.ª »	*64'25
Lleyda a Reus	67'25
Villalba a Segovia	*75'00
Especials Almansa	76'75
Almansa a Valencia ad.	*85'85
Mines Sant Joan	67'50
Alsasua i Sant Joan	84'35
Osca a França	78'00
Nord especial 6 °/o	102'50

Alacant 1.ª hipoteca	60'50
» 2.ª »	*74'00
» 3.ª »	*74'25
» A	*94'65
» B	80'75
» C	*71'35
» D	70'85
» E	79'85
» F	89'85
» G	102'00
» França 1864	50'50
» » 1878	*53'65
» Directes	54'75
Córdoba a Sevilla	59'50
Badajoz 5 °/o	97'50
Orense A. B. C. D. E. F.	*37'25
» G. i H. prior.	*63'00
M. Càc. i Portugal, 5 °/o	*86'50
M. Càc. i Portugal, var.	35'25
Andalusos 1.ª 3 °/o	54'75
» 2.ª 3 °/o	*53'00
Com.ª Auxiliar de F.-C.	*99'00
Gral. Tramv. 4 °/o	*80'00
» » 5 °/o	93'75
Tramv. St. Andreu	*79'50
F.-C. Sarrià 6 °/o	*102'00
F.-C. de Catalunya 5 °/o	92'00
Madrid a Aragó 6 °/o	*93'25
G. F.-C. Catalans 6 °/o	99'75
Tànger a Fez 6 °/o	99'85
Tramvies Sevilla 6 °/o	*101'00

Aigua, Gas i Electricitat

Barcelonesa Elect. 1900.	*99'00
» » 1907.	*81'75
» » 1912.	*88'50
» » 1913.	88'00
» » 6 °/o	96'35
Algües Barcelona 5 °/o	*89'00
» » 6 °/o	102'00
Catalana Gas E.	75'00
» » F.	*75'00
» » G. 6 °/o	93'00
» » Bons	92'00
Mallorquina d'Elec. 6 °/o	91'00
Energia Elèctrica 5 °/o	86'50
» » 6 °/o	*96'00
» » Bons	94'75
Elèctrica Cinca 6 °/o	92'50
Prod. Forces Motr. 6 °/o	*63'50
» » 7 °/o	*84'50
Construccions Elèc. 6 °/o	*76'00
Regadius Llevant 6 °/o	95'00
Hisp. Amer. d'Ele. 6 °/o	*101'50
» » Bons.	*115'25
Coop. Fluid Elèc. 6 °/o	92'00

Vàries

Transatlàntica 4 °/o	*87'50
» 6 °/o	*101'35
» 6 °/o 1922	105'50
Canal Urgell	*65'00
Asland 6 °/o	95'75
» 7 °/o	*101'50
Foment d'Obres 5 °/o	*84'50
» » 6 °/o	*96'50
Carbons Berga	*66'25
R. C. C. Regants Ebre	86'75
Construcció Naval 6 °/o	*101'00
» » Bons	*100'50
Const. i Paviments 6 °/o	*95'00
General Regadius 6 °/o	*84'00
Mecànica Vellintera 6 °/o	*92'50
A. Forns Andalusia 6 °/o	*87'50
Teneria Moderna 7 °/o	*96'25

Accions

Catalana Gas s. D	*77'00
» » E	*79'00
» » F 6 °/o	84'00
Hisp. Amer. d'Ele. s. A.	382'00
» » s. B.	*378'00
Hullera Espanyola	*193'00
Espanya Industrial	*162'00
Peninsular Telèfons	88'00
Hispano Suissa	*203'00
Hotel Ritz 6 °/o	*72'00
Anònima Cros	*150,00
Banc Barcelona ptes.	*35'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi a guia del llegidor.

PENINSULA

EL QUE DIUEN AL MINISTERI DE LA GUERRA

Madrid, 13, 5'15 tarda.

Al ministeri de la Guerra han manifestat aquesta tarda que els que dirigien el moviment a Madrid són els generals Cavalcanti, Saro, Daban, Berenguer (Frederic) i contraalmirall Rivera.

El general Saro ha recorregut en motocicleta tots els quarters.....

.....

.....

el sots-secretari.....

.....el qual manifestà que responia de l'ordre i disciplina militar d'aquesta guarnició, la qual acataria les seves ordres.

..... que el ministre de la Guerra havia conferenciat extensament amb el genral Primo de Rivera per telèfon.

En la seva conversa, el general Primo de Rivera digué que no es rebellava contra les institucions, sinó contra el Govern, per considerar-lo perjudicial i que.....

.....

Dirigí calorosíssims elogis al senyor García Prieto i al duc d'Almodóvar per llur honradesa i cavallerositat, dirigint, en canvi, dures censures contra certs sectors del gabinet.

Ja feia temps que l'Exèrcit.....

.....que s'immisculen.....

Les conferències amb Madrid

Aquesta tarda, com a conseqüència de la censura que encara exerceix el Ministeri de la Governació a Madrid, no hem rebut les acostumades conferències dels nostres corresponsals.

BARCELONA

A la Capitania general

EL REI A MADRID. — ELS MINISTRES LLIBERALS PROCUREN NO ESSER VISTOS

Aquest vespre, a la Capitania general no hi havia gaires noticies de Madrid. Se sabia, no obstant, que havia arribat el Rei. També s'assegurava que els ministres havien utilitzat cotxes de lloguer per tal de no ésser coneguts, i reunir-se al despatx del marquès d'Alhucemas.

Es confirma que l a guarnició de la Capitania general de Burgos secunda el moviment, havent-ho comunicat el general Sanjurjo des de Saragossa, el qual serveix d'intermediari.

La impressió general és que aquest vespre els militars de Madrid es faran càrrec del comandament de la ciutat.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.